

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Kedd, február 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreink: A vashidak és a waggongyár.
  - Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.
  - Kereskedők nagygyűlése.
  - Mozgalom az új templomért.
  - Az Aradi első takarékpénztár részvénytöke-
főlemelése.
  - Harc a színhájszék körül.
  - A nagylaki választás.
  - Az árvaház a bíróság előtt.
  - A Széchenyi-gőzmalom közgyűlése.
  - A delegáció állása.
  - A politika eseményei.
  - A háború bonyolalmai.
  - A vasutasek fizetésrendezése.
  - Beszélgetés Damjanichnéval.
  - Tárcs: Egy detektív története.
  - Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodál.
- Írta: Lagerlöf Zelmá.

A vashidak és a waggongyár.

Arad, február 22.

Érdekes, és a helyi iparra nézve je-
lentékeny fontosságú beadványt intézett
ma Arad város tanácsához a Weitzer Já-
nos waggongyár és vasöntő részvénytár-
saság.

A beadvány a Maroson át építendő
vashidakra vonatkozik, melyeknek terveit
Zielinszky Szilárd dr. által, tudvalevőleg
már elkészítette a város, s mely hidak
a hivatalos uton kezelt ügyek méltóság-
teljes lassúságával ugyan, de mégis csak
közelednek a megvalósulás felé.

Most abban a stádiumban van a do-
log, hogy a beszerzett hidterveket felter-
jesztette a város a miniszteriumhoz azzal
a kérelemmel, hogy vizsgálta felül és

intézze el soron kívül az ügyet, mert a
városnak március közepéig nyilatkoznia
kell a hid fölépítésének elvállalása iránt.

Az aradi waggongyár beadványa azt
a kérelmet tartalmazza, hogy a hidter-
vekbe neki betekintés engedtessek, mi-
után a kiírandó pályázatban részt kíván
venni. A beadvány így hangzik:

*Arad szab. kir. város tekintetes Tanácsá-
nak!* Az aradi Maros hidak megvalósulása
időszerű lévén, bátrak vagyunk ezen hidak-
hoz szükséges vasszerkezetek előtanulmá-
nyal, megtervezése és szállítása tekintetében
szolgálatainkat a tekintetes Tanácsnak teljes
tisztelettel rendelkezésére bocsájtani.

Fent érintett kérdések minél célszerűbb
és előnyösebb megoldása már hosszabb idő
óta képezi tanulmányaink tárgyát, amennyi-
ben behatóan foglalkoztunk azokkal, és a
városi mérnöki hivataltól nyert adatok alap-
ján a vasszerkezet számítását és terve-
zési munkálatait már meg is kezdtük.

A helyes eredmény elérésére és a leg-
kedvezőbb helyzet felismeréséhez okvetlenül
szükséges az, hogy mi az összes adatok bir-
tokába jussunk, miért tisztelettel kérjük a
tekintetes Tanácsot, hogy nekünk a dr. Zie-
linsky Szilárd mérnök ur által készített ter-
vekbe betekintést engedélyezni méltóztatásuk.

Lezzen szabad megjegyezni, miszerint a
hidépítéseterén évek hosszú során szer-
zett bőséges tapasztalataink, valamint kitűnő
berendezésű műhelyünk azon helyzetbe jut-
tatnak, hogy a legmesszebb menő igények
minden tekintetében való kielégítését ma-
gunkra vállalhatjuk.

Jelen kérelmünk tehát oda irányul, mi-

szert ezen nagyszabású munkák kivételére
kiírandó pályázatban részt vehessünk, — és
pedig egyenlő alapon a más irányú megol-
dást ajánló nem helybelli ajánlattevővel, —
ami csak oly módon történhetik, ha nekünk
mindazon adatok rendelkezésünkre állanak,
amit más pályázó megkapott.

Nem hagyhatjuk említés nélkül, hogy
mídon Arad szab. kir. város ily századok
multáni s fennálló monumentális létesít-
mények fogatosítását veszi tervebe, mi,
mint helybelli iparvállalat, mely ily munká-
kat az ország minden részében, sőt külföldön
nemzetközi verseny legyőzésével végzett,
abba pályázatunkkal befolyjni óhajtunk és azt
tapasztalataink felajánlásával elősegíteni ked-
ves kötelességünknek tartjuk, másrészt bis-
tosra vesszük, hogy a tekintetes Tanács
ajánlataink kegyes tekintetbe vételétőlünk,
mint helybelli iparvállalattól nem fogja meg-
vonni, és pedig annál is inkább, mivel Arad
szab. kir. város közönségének érdekei az ál-
tal semmi tekintetben sem szenvednének
csorbát.

Kérelmeink kegyes kedvező soron ki-
vüli elintézését az ügy sürgős voltánál fogva
tisztelettel kérve, maradunk a tekintetes Ta-
nácsnak

alázatos szolgái

Weitzer János

gép-waggongyár és vasöntő
részvénytársaság Aradon.

Zielinszky Szilárd dr. legutóbbi Ara-
don tartózkodása alatt azt a kijelentést
tette, hogy a tervek mellé egy nyilatko-
zatot csatol, melynek értelmében arra kö-
telezi magát, hogy ő, illetve a mögötte

Egy detektív története.

(A soknejű kalandor.)

Budapesti híradás nyomán megirtuk mi
is, hogy a sok Fekete József közül az egyik,
az, aki néhány év előtt a fővárosi rendőrség-
nek egyik legügyesebb és leghasznavehetőbb
tagja volt, San Franciscóban öngyilkossá lett.
Ezt az öngyilkosságot valóságos regény előzi
meg, a mely méltó arra, hogy a „vonal alatt”
ismertessük.

Az ut a Zrinyi-utcai épületből San-Francis-
cógig nem volt éppen a legegyszerűsebb. A ked-
ves modoru, ötletes, rendkívül mozgékony és
elegáns Fekete József nem rendőrségi „pas-
se-par-tout”-val indult valami szenzációs ügy-
ben tengertulra, hanem — szökött. Megszökött
pedig egy szép nővel — leánynyal-e vagy asz-
szonynyal, az nem lényeges, — s egy szép ösz-
szeg pénzzel, mely két kívánatos élettényező
a Fekete József kalandos pályáján mindig nagy
szerepet játszott. A nőket, többes számban,
kevesen szerették annyira, mint ez a nyulánk
szöke, magas, feltűnően hosszú és ápoltságos
francia szakállu férfi, aki, ha tényleg meghalt,
körülbelül negyvenéves korában fejezte be vál-
tozatos földi futását.

Fekete József eredetileg festőművész volt,
legalább régebben az akart lenni. Csinos képe-
ket komponált s hogy hírnévre nem tett szert, hogy

ezen a pályán mintegy letört, annak oka: az
asszony! az asszony! az asszony! (S talán még
több asszony!

Miként említettük: Fekete nagyon szerette
a nőket. S már jó néhány év előtt egy nagy ál-
földi városban meg is nősült, hogy a szerelem-
nek és a művészetnek élhessen. Ki mondja,
hogy ez baj, hogy ez helytelen? Csak éppen
az a bökkenő, hogy a fiatal Fekete József néhány
hónap múlva valami ürügy alatt hosszabb időre
elhagyta hitestársát s nem hallatva magáról,
egy másik magyarországi városban letelepedett
és csakhamar — a szerelem gyakran szárnya-
kon jár! — megnősült. Igen ám, csak hogy
három a magyar! S mily bájos, mily vonzó,
ha ez a három magyar egyuttal — nő is. Fe-
kete József tehát elhagyta a második nejét is,
s míg eddig civilben, ezuttal már huszáruni-
formisban próbált szerencsét. — S megnősült
harmadszor is. — Folytatta-e továbbra is
a házasságkötésnek ezt a pillangó mód-
szerét vagy nem, ezt már homály fedi. Tény az,
hgy egyszerre csak kiderült az édes hármastit-
tok. Feketét följelentették és letartóztatták. Nem
sokáig volt vizsgálati fogságban, mert az orvos-
szakértők elmebetegnek nyilvánították. Így ke-
rült előbb a nagyszabású, majd angyalföldi ál-
lami elmeegógyintézetbe, ahol éveket töltött.

Eleinte nagyon izgága természetű volt. De
később lecsöndesedett, igen pontos és igen mun-
kás lett, az angyalföldi intézetben lejárt az

irodaba és ott dolgozott. Oly feltűnően szép ír-
sa volt, hogy a minisztériumokból, ahová másol-
atai kerültek, tudakozódni kezdtek utána és
sajnálattal hallották, hogy az illető elmebeteg s
így ez idő szerint nem alkalmazható. Az inté-
zetben festett is, a karácsonyi ünnepeken sza-
valt, mind nyugodtabbá vált s mikor hosszú
ideig már semmiféle elmebeli rendellenesség nem
mutakozott rajta, természetesen elbocsátották.

Ugy látszik, már az elmeegógyintézetben
a detektív pályára készült, mert valahonnan egy
„tolvaj nyelvtan”-t kerített s ebből megtanulta
a tolvajnyelvtant.

Fekete József, aki jó családból származott
(a bátyja plébános), a legjobb ajánlattal és pénz-
beli segéllyel is nagyhatta el az intézetet s bi-
zonyára nyerhetett volna gyönyörű írása alapján
irodai alkalmazást, de ő másra, többre vágyott.
Mozgékony természete, kalandos szelleme érde-
kesebb pályát áhított, mint amilyen a bürokrá-
tikus irnokoskodás.

Elment a főkapitányhoz és detektívnek
ajánkozott. A főkapitány, tekintettel Fekete el-
mebeli multjára, eleinte vonakodott.

— Hát azt akarják, hogy állás nélkül ten-
gődjem, hogy lopni legyek kénytelen? — fakadt
ki Fekete. S a főkapitány alkalmazta.

Igen ügyes, leleményes detektívnek bizo-
nyult. Kényes ügyekben külföldre is utaztatták,
s csaknem mindig eredménnyel.

Ügyessége és rokonszenves modora folytán,

álló pénzcsoportha bármikor hajlandó a tervekhez mellékelte költségvetés alapján a vashidakat felépíteni.

Hangsúlyoztuk akkor és hangsúlyozzuk most is, hogy ennek a nyilatkozatnak gyakorlati értéket tulajdonítani csak annyiban szabad, amennyiben hitelesíti a költségvetés helyességét. Magát a hid építtetését e nyilatkozat nem befolyásolhatja, mert a nyilvánosság minden erejével tiltakoznánk az ellen, hogy e nagyszabású ipari munka kéz alatt adassék ki valamely idegen vállalkozónak. Ez, a város jól felfogott érdekében, csak nyilvános pályázat útján történhetik.

Az aradi waggongyárnak az ügy iránt való érdeklődését rokonszenvünkkel kísérjük, és igazi örömünkre szolgálna, ha a kiírandó pályázat Arad eme legnagyobb ipartelepének győzelmével végződne.

Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár.

(A tizennegyedik évi közgyűlés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Tizennegyedik évi rendes közgyűlést tartotta vasárnap az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár, mely ismét a köteleesség teljesítésének nyugodt öntudatával lépett részvényesei, valamint az intézet törekvése és sikerei iránt érdeklődő közönség elé, hogy az elmúlt üzletévről s annak eredményeiről beszámoljon. A részvényesek általános meglepődéssel vették tudomásul, hogy az üzleti eredmény az előző évvel szemben nemcsak nem csökkent, de jelentősen növekedett. Hogy a közönség bizalma mennyire fokozódik a reális alapokon nyugvó, elismert nevű pénztár iránt, azt a jelentés számadatai igazolják legjobban. A betétek például az általános üzleti pangás dacára egy millió 96 ezer koronával emelkedtek a múlt évben, a betétek álladéka az év végén tizenhárom millió 220 ezer koronát tett ki. Horribilis szám ez, a mely örvendetesen igazolja a közönségnek a pénztár iránt való rendithetlen bizalmát s azt a jelentős prozicitót, melyet az Arad-csanádi gazdasági takarékpénztár a pénzpiacra elfoglalt. Az elért szép sikerekért a részvényesek meleg

mint detektív egyuttal házgondnok lett egy háromemeletes József körüti házban. Igen elegáns lakása volt a harmadik emeleten és természetesen — felesége is. A „nős” Feketéből azonban csak kitört a régi vér s viszonyt szőtt egy gyönyörű szőke szépséggel, akinek aztán fényes lakást rendezett be s akivel gyakran gummikerekezett. Ehhez persze a tisztességes jövedelmet nyújtó detektívkedés kevés volt s Fekete hozzányult a gondnokságára bízott pénzhez s mikor az összeg már igen nagyra rugott, úgy mondták: 26 ezer forintra és sokáig már nem leplezhette a dolgot: megszökött Budapestről a szőke szépséggel s a józsefkörüti „feleség” nélkül, aki ekkor már kénytelen volt bevallani s talán még örömebb is tette, hogy ő voltaképpen nem volt neje az elűnt detektívnek.

Akkoriban egy levél keringett a lapokban, amelyet Fekete már „utközben” írt, tudatva, hogy a burokhöz megy, velők harcolni. Aztán sokáig semmi sem volt róla hallható. Míg most, miután különböző állásokban, mint szállodai tolmács stb. a tengerentúl átlt néhány esztendő, tizezer forint elsikkasztása után „hónvágy” miatt borban keresve vizsgálatát, de nem lelve, San-Franciscoban öngyilkossá lett.

Meglehet különben, hogy amily leleményes ember volt Fekete, ez a hír is csak az ő „ötlete”, beszéltet magáról, megtréfálja ezt a boldog világot, amelyen szrinte mindig kevés az aszony és mindig kevés a pénz.

elismerést szavaztak az intézet vezetőinek az igazgatóságnak a felügyelő bizottságnak választmányának, a tisztviselői karnak úgy a központban, mint a vidéken s ezek élén első sorban Heinrich Sándor vezérigazgatónak, az intézet nagytudású, lelkes ambícióval és ritka szakértelemmel működő vezetőjének, a ki összes tehetségét és erejét odaadó gondossággal és óvatos körültekintéssel szenteli annak, hogy a takarékpénztár és a részvényesek érdeke minden téren a lehető legjobban kielégíttessék.

A tegnap lefolyt közgyűlésről az alábbi részletes tudósításunk számol be:

Vásárhelyi László igazgatósági elnök d. e. 11 órakor nyitotta meg a népes közgyűlést, a melyen 46 részvényes 1520 részvényes képviselőben vett részt. A firmaságok e intézése után a jegyzőkönyv vezetésére Földes Soma társulati főkönyvelőt, hitelesítésére pedig Glück Károly, Purgly Emil és Szathmáry Mihály részvényeseket kérte föl.

Ezek után Heinrich Sándor vezérigazgató felolvasta az igazgatóság évi jelentését, a mit több helyen szakított félbe a részvényesek helyeslő éljenzése és tetszésnyilatkozata. Az elmúlt év általános jellemzése után a jelentés a következőket mondja: Intézetünket az elmúlt évben sem érte említésre méltó veszteség. Az üzleti forgalom úgy aradi főtelepünkön, mint fióktintézeiteinknél mégis emelkedett és így a mérleg szerint mutatkozó 262.916 kor. 64 fillér nyeresémből a részvényeseknek f. é. január 1-től kezdve alapszabály szerint kifizetendő osztalékon, valamint az igazgatóság tagjainak jutalékként adandó összegben és a felügyelő-bizottság tagjai részére fizetendő tiszteletdíján felül még 87.333 kor. 30 fill. felesleg fog mutatkozni, mely az alapszabályok értelmében a tartalékalap gyarapítására lesz fordítandó mindaddig, míg a tartalékalap a már évek előtt két millió koronára felemelt alaptőke ngytségát el nem éri. Jelentjük még, hogy az elmúlt évben is az ügykezelés, melyet az év folyamán az igazgatóság és felügyelő-bizottság folytonosan eber figyelemmel ellenőrzött, úgy aradi főtelepünkön, mint makói és pécskai fióktintézeiteinknél kifogástalan volt.

A tiszta nyereség felosztására vonatkozó indítványt így hangzik: a felügyelő-bizottsággal egyetértőleg javasoljuk, hogy a 262.916 kor. 64 fillér nyeresémből

a) 5000 drb. részvény után a 14. sz. szelvény bevonása mellett, a mi már f. é. január 1-től kezdve tényleg megtörtént	150000.—
b) a fenmaradó összegből 20% az igazgatóság tagjainak jutalékul	22588.34
c) a felügyelő-bizottság tiszteletdíjára kifizetessék	3000.—
a fenmaradó	87333.30
- pedig a tartalékalaphoz csatoltassék, a mi által tartalékalapunk 1,505 204 kor. 70 fillérre emelkedik.

A felügyelő bizottság jelentésének meghallgatása után a mérlegszámlát felolvastottnak tekintette a közgyűlés.

Szathmáry Gyula kir. tanácsos állott most fel, hogy a részvényesek nevében szót emeljen. A felolvasott jelentés — ugymond — igazolja az intézetnek fokról-fokra tapasztalható, jelentékeny emelkedését s azt, a mire kiváló súlyt helyez: hogy a tartalékalap ismét nagy lépéssel közeledett ahhoz, hogy az alaptőke magasságát elérje. Az általánosan tapasztalható nyomott üzleti és gazdasági viszonyok dacára is a múlt évben az intézet minden ágában élénk forgalom volt és hatékonyan betöltötte az intézet azt a helyet, melyre a közgazdasági és üzleti élet terén hivatva van. Mindez bizonyossága annak, hogy az intézet vezetői hiven, buzgalommal, céltudatos gondossággal és az intézet alapszabályaiban lefektetett elvek körültekintő alkalmazásával teljesítették köteleességüket s hogy a részvényesek és üzletfelek érdekét egyaránt szívükön hordva, működésükkel a feltétlen elismerést és bizalmat érdemelték ki. Míndőn a felolvasott jelentést a maga részéről elfogadja s a részvényeseknek elfogadásra ajánlja, indítványozza, hogy a közgyűlés fejezze ki jegyzőkönyvileg elismerését és köszönetét azért az eredménydus, sikeres és buzgó működésért, melyet az igazgatóság és annak elnöke, nem-

különben az ügyvivő vezérigazgató, valamint a felügyelő-bizottság s a központ és a fiók szakavatott, derék tisztviselői kara kifejtett. (Általános helyeslés és tetszés.)

Vásárhelyi László elnök konstatálja a határozatokat, ennek kapcsán első sorban azt, hogy a közgyűlés a jelentések elfogadásával úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő-bizottságnak a felmentvényt egyhangulag megadja. Szathmáry Gyulának elismerő szavaiért a vezetőség és a tisztikar nevében köszönetet mond.

Fájdalommal jelenti azután, hogy a választmány egyik ügybuzgó tagja, Szentes Vidor makói kir. közjegyző elhunyt. Helyének betöltését az alapszabályok értelmében titkos szavazással elrendeli s ennek keresztülvitelére Keresztes Gyula dr. elnöklété alatt Maresch Gyula és Kneffel Lajos részvényeseket kéri fel szavazatszedő küldöttségül. A szavazás tartamára a közgyűlést felfüggeszti.

Az ülés újabb megnyitása után a küldöttség elnöke jelenti, hogy 1074 szavazatot adott be, valamennyi Urbán Péterre. Vásárhelyi László elnök határozatilag kimondja, hogy egy évi hatálylival Urbán Péter választott meg egyhangulag választmányi tagnak. Több tárgy és indítvány nem lévén, az ülés véget ért.

A közgyűlésen Vásárhelyi László igazgatósági elnök elnöklété alatt jelen voltak: Apor Gyula, Blaskovich Erneszt, Baross Zsigmond, Dálnoki Nagy Lajos dr., Dáni János, Domonkos József, Földes Soma, Friebeisz Miklós, Fényes Soma dr., Gellényi Ernő, Glück Károly, Goldschmidt Miksa, Goldschmidt Sándor, Hegedűs László, Heinrich Sándor, Kell Lipót dr., Keresztes Gyula dr., Kintzig János, Komlósy Sándor, Kristyórány János, Kneffel Lajos, Mezey Andor, Maresch Gyula, Nachtnébel Odón, Purgly János, Purgly László, Purgly Emil, Persa Péter, Pichler János, Révész Adolf, Salacz Gyula, Sariott Domokos, Szathmáry Gyula, Szalay Antal, Szathmáry Mihály, Szathmáry János, Steiner Jakab, Tolnai János dr., Urbán Iván, Vásárhelyi Béla, Vertán István, Wadovsky Gusztáv, Walder Gyula, Wagner József, Wallfisch Armin.

Kereskedők nagygyűlése.

(Az O. M. K. E. aradi gőcpontjának alakulása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Jelentősen impozáns formában, az aradi és a vidéki kereskedők tekintélyes számának részvételével tartotta alakuló gyűlést vasárnap délután az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi gőcpontja. A városháza nagytermét zsufolásig megtöltötték a jelenlevők, a kik között az üzleti világ legelőkelőbbjeitől kezdve a kiskereskedőkig minden réteg képviselve volt. De szép számmal és illően képviseltették magukat a hatóságok és a társadalom egyéb osztálya, jelét adva ezzel a kereskedők akciója iránt való rokonszenvüknek.

Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés szervező bizottságának vezetői közül Aradra jött a gyűlésre: Sándor Pál orsz. képviselő, elnök Allössmer József, Brázy Zoltán, Fürst Bertalan, Kunz József nagykereskedők, Auer Róbert tőzsdetanácsos, Székely Ferenc, a Budapest bevárosi takarékpénztár vezérigazgatója, Miteky B. Miksa, Klein Berthold Fischhof Lajos nagykereskedők. A fővárosi sajtó képviselői közül jelen volt: Barta Manó, Soltész Adolf dr. és Zerkovits Emil.

Az aradi hatóságok és testületek képviselői sorában voltak: Urbán Iván főispán, Institoris Kálmán polgármester, Boros Iván megyei tb. főjegyző, Ottrubay Károly törvényszéki elnök, Kristyórány János kereskedelmi és iparkamarai elnök, Eles Ármin és Reinhart Gyula alnökök, Marschall Lajos dr. és Edvi Illés László titkárok; Bing Vilmos az aradi Lloyd-társulat elnöke, Salacz Gyula és Nemess Zsigmond dr. országgyűlési képviselők, Ifj. Neuman Adolf és Weiss Sándor nagyiparosok, Heinrich Sándor, Lacey Endre és Ottenberg Tivadar takarékpénztári vezérigazgatók, és még számosan.

(A megnyitó.)

A gyűlést két óraker *Tedeschi* Viktor, mint az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés aradi szervező bizottságának elnöke lelkes szavakkal nyitotta meg. Meltatta a gyűlésnek és az országos érdekképviselet betartására irányuló mozgalom fontosságát. Üdvözlő központi végrehajto bizottsága részéről megjelentek, közöttük elsőnek Sándor Pál orsz. képviselőt, a hatóságok képviselőit, különösen Urbán Iván főispánt, Institoris Kálmán polgármestert, továbbá Arad sz. kir. város orsz. képviselőjét Salacz Gyulát, azután a vidékről bejött kereskedőket a megjelenteket. Bejelenteli az aradi kereskedelmi testület, az Aradi Kereskedők Köre és a Kisjenő-erdőhegy és vidéki kereskedők egyesülete belépését az O. M. K. E.-be s gyűlést megnyitja. A jegyzőkönyv vezetésével Faragó Rezső az Aradi Kereskedők Köre titkárát, hitelesítésével Éles Armin, Wadowszky Gusztávot és Messer Lipót (Kisjenő) bizta meg.

Kristyóry János az aradi kereskedelmi és iparkamara belépését jelentette be, örömet fejezve ki a kereskedők mozgalma fölött és annak minél szebb eredményeket kívánva.

(Sándor Pál beszéde.)

Sándor Pál orsz. képviselő fejtette ki ezután általános figyelem között az OMKE programját. Beszédének főbb részei ezek:

Az OMKE célja, ugymond, végtelen egyszerű: mi egyrészt meg akarjuk óvni az eddig általánosságban igen megsérült kereskedelmi becsületet és a kereskedelmi foglalkozás megbecsülését, másrészt pedig módosítani akarjuk a világnak azt a ferde nézetét, mintha a kereskedelmi foglalkozás, a kereskedelmi kereset nem volna ép olyan tisztességes, mint bármilyen más foglalkozás. Hallottunk mi hangoztatni elmentéket különösen hallottuk, hogy ezen a vidéken kereskedelem nélkül is kell boldogulni, hallottuk azt, hogy voltaképpen a kereskedők ellen nekünk semmi kifogásunk nincsen, csak a közvetítő kereskedelmet akarjuk megszüntetni, mintha bizony léteznék világon más kereskedelem, mint a közvetítő kereskedelem; hisz bármilyen kereskedelmet vegyék, nem áll az másból, mint közvetítésből, mert onnan veszi az árut, ahol felesleges és oda tereli, ahol szükséges. Ha tud valaki más kereskedelemről, méltóztassék az én tételmet megcáfolni. (Igaz! Ugy van!)

Azt is mondják, hogy a kereskedelem illetéktelenül rövidíti meg a gazdaságot, sőt találkoztunk már oly véleménynyel is, hogy az ipari munka gyümölcsöt teszi tönkre. A külföldön azt látjuk, hogy minden egyes nagyhatalom csak arra törekszik, hogy kereskedelmét erősítse; az összes háborúk csak azért vannak az összes katonák csak azért mobilizáltak és az összes emberáldozat csak azért lesz megtéve, hogy a kereskedelem szempontjából baladást mutasson fel az illető ország; ezzel ellenében t. uraim, nálunk azt látjuk, hogy a kereskedelmet ahol csak lehet, bántani törekednek.

Majd visszaemlékezett a két év előtt Aradon tartott gyűlésre, amelyet a fogyasztási szövetkezetek tulkapásai dolgában hívtak össze, és kérde: megszüntek-e azok a visszaélések, a melyeket akkor fölpanaszoltak? (Közbeküldés: Nem!) Majd fölemlítette, hogy az adókövetés miképpen történik a községekben; én úgy tudom, hogy egyik helyen megadóztatta a kereskedőket egy kiszolgált csendőrmester és a kéményseprő. Egy községben megtörtént ezen a vidéken, hogy a gazdasági szövetkezeti tagok adóztatták meg a kereskedőket és pedig a közvetítőképpen: külön adót vetettek a vasra, külön adót a fűzerre, festékre stb., tehát éppen azok, akik nem fizetnek adót, adóztatják meg a kereskedőket igen nagy mérvben csak azért, hogy őket lehetetlenné tegyék.

A szövetkezeti láz teszi különösen szükségessé, hogy a kereskedelem összessége tömörüljön és állást foglaljon. Ne méltóztassanak félreérteni, e szövegszövegnek nincs agresszív jellege; ez az agresszív jelleg csak a védelemre szorítódik ott, ahol megtámadatik. Magyarországon az az ország, ahol az kap legtöbbet, aki legerősebben és legjobban kiabál, aki hallgat, annak a hangját nem hallja senki. Talán azt is kérdik t. uraim tőlünk, hogy hát voltaképpen itt vannak a kereskedelmi kamarák és a kereskedelmi társulatok zöme, sokasága; hát

miért nem sikerült eddig ezeknek a társulatoknak eredményt elérni? Nem tették volna meg talán a kötelességüket? Én jól tudom, hogy mindezek megtették. De törekvéseik mindig csak egy irányban mozogtak. Kérelmezték az illető hatóságoknál, a kamarák kidolgozták, megcsinálták egy nag. bizottságban a feliratot, szépen átadták, esetleg deputációval is, hogy nagyobb hatása legyen; a miniszter kegyesen fogadta a feliratot, meg is éljenzették a minisztert; de az akta az irattárba került és mi nem hallottunk róla többé semmit sem. Ez volt t. uraim az eddigi eljárás. Az O. M. K. E. után látja, hogy kérelmével nem tudja kivívni a jogát, azt akarja tenni, amit mások tesznek. Már többször használtam azt a hasonlatot, hogy egy állam diplomáciája lehetőleg a békét akarja fenntartani, de ha a diplomácia már nem bírja megtenni a kötelességét, akkor jő a katonaság. És a diplomáciának az adja meg az erőt, ha a háttérben minél több katona van. Azt akarjuk, hogy katonaság álljon a hátunk mögött, hogy a mi kamaráink és társulataink erősödjének meg, ezáltal azt akarjuk elérni, hogy amit most békében el nem érhetünk, azt majd a jövőben elérjük. En azt hiszem, hogy a megváltozott kormányviszonyok közt most egészségesebb talajra lép az ország, akkor elérjük célunkat.

Fölemlíti a hatóságok tulkapásainak jellemzéseire, hogy Sopronban maga az alispán a gazdasági fogyasztási szövetkezet elnöke, aki hivatalos állásával össze nem egyezhető módon előmozdította a soproni szövetkezet forgalmát. Az ez irányban történt felszólalások, minthogy a kiküldött bizottságnak maga az alispán volt a vezetője, nem vétettek tekintetbe. Végre a soproni kereskedők a szóhoz fordultak, aki a belügyminisztertől fegyelmi eljárás elrendelését kérje az alispán ellen, a mi meg is történt.

Végül azt hangoztatta, hogy az Omke-nek politikai tendenciája nincs, de harcot indít azon képviselők ellen, a kik a kereskedők érdekei ellen törnek. Az Omke kiméretlen akar lenni azokkal a kereskedőkkel szemben is, a kik a tisztességes kereskedelem ellen vétnek. Nyilván, félelem nélkül lépjen mindenki az egyesületbe. Hivatkozom Németországra, hol a mozgalom csak két éve tart s az eredmény már is óriási. Így, ha Arad a hívó szövegre visszhangot ad, remélem, hogy e város lesz a vidéki kereskedelem védbástája. (Szünni nem akaró éljenzés és taps.)

(A többi szónokok.)

Brázay Zoltán szövege után a szervezkedés jelentőségéről. A három gazdasági faktor, a termelő, az iparos és a kereskedő, oly szoros kapcsolatban állanak egymással, hogy az egyik bukása maga után vonná a másik kettő hanyatlását, vagy éppen teljes megsemmisülését; éppen ezért kell e három faktornak egymással szívélyes kontaktusban lenni s egymás érdekét és boldogulását elősegíteni. Ebből kifolyólag ő ennek a mozgalomnak országos jelentőséget tulajdonít; meg van győződve róla, hogy ennek helyességét a mezőgazdák ép úgy, mint az iparosok, be fogják látni s akkor valószínű látja az ideális célt, a mit az Omke kitűzött. Végül megköszöni ugy a maga, mint az előzős itő bizottság többi tagjai nevében a szíves fogadtatást és sikert kíván a megalakuláshoz.

Szekely Ferenc fűzött néhány elmés szót az előbbi szónokok beszédéhez. Az emberben, ugymond, könnyen kerekedik fölül ez az elv: a mi az enyim, az az enyim; a mi a tied, az is az enyém. A foglalkozási ágak közül, a mikor az egyiknek vagy a másiknak nem ment jól a dolga, a másik meggyűlöni kezdett szántani. A mezőgazda kereskedő akart lenni, pedig a hol ily állapotok vannak, ott azt ez összes gazdasági ágak megsínylik. Az ily természetellenes törekvések visszaszorítását tűzte ki célul az Omke. A mezőgazdák volt eddig is hatalmas érdekképviseletük, a mely dolgozott nekik; ha a kereskedőké is meg lesz, azt hiszi, akkor áll helyre a gazdasági ágak között az igazi harmónia. Ezután fölolvassa azon hazai kereskedő társulatok és kamarák hosszú listáját, a melyek eddig az O. M. K. E.-be való belépésüket bejelentették.

(A vidéki kereskedők óhajai.)

Faragó Rezső a vidéki kereskedőknek délelőtt tartott előértekezletének határozatait és óhajait terjesztette elő. Ezek egy része a fe-

gyasztási szövetkezetekre vonatkozik; a hatósági támogatás megszüntetését kéri a kereskedők, továbbá annak eltiltását, hogy a szövetkezetek a címben a „községi” szót, mint a mely megtevesztésre adhat alkalmat, használják; az italmérési és dohányeladási engedélyek megtagadását, végül azt, hogy a szövetkezetek szoríthassanak alapszabályaik szigorú betartására. Kéri a vidéki kereskedők, hogy ott, a hol a kereskedők nagyobb számmal vannak, a járási adókövető bizottságokban kellő képviseletet nyerjenek; a megrendelések gyűjtéséről szóló törvény oly értelmű módosítását, a mely a vidéki kereskedőknek hathatósabb védelmet nyújt és kéri a kereskedői foglalkozásnak képesítéshez kötését és a kereskedelmi alkalmazottak érdekeinek gondozását.

Adler Andor aradi nagykereskedő abbéli örömeinek ad kifejezést, hogy az országos kereskedők egyesülése megalakul, s alkalom lesz arra, hogy azokat a durva és kiméretlen támadásokat, melyekkel Sopronban is a kereskedőket érték, vissza tudják utasítani. Másrészt azon aggályait vannak, hogy az országos szövetség megalakulásával inkább a fővárosi nagykereskedők érdekeit fogjuk előmozdítani. Azt a kérdést intézi a mozgalom vezetőihez, hogy miképpen képzelik a vidéki kiskereskedők érdekeinek védelmét, ha erre a kérdésre megnyugtató választ kap, szívesen támogatja az ötletet. Végül köszönetet mond az aradi és vidéki kereskedők nevében az intézőség fáradozásáért. Éitelti Sándor Pált.

Sándor Pál az összes felszólalásokra reflektált, s mindegyikre nézve megnyugtató választ adott, s biztosította arról a jelenlevőket, hogy a fővárosi kereskedők a maguk érdekeit soha se fogják a vidékiek rovására érvényesíteni. Az O. M. K. E. választmányában pedig a vidék nagyobb számmal képviselve, mint a főváros.

(A szervező bizottság.)

Végül az aradi csoport szervező bizottságát a következőképp egészítették ki:

Andrényi Károly, Adler Andor, Baumann János, Bing Ede, Bing Vilmos, Daimel Lajos, Dobiaschi József, Domány József, Éles Armin, Faragó Rezső, Funkelstein József, Gebhart István, Glück Dezső, Hegyi Albert, Hoffmann Antal, Kálmán József, Kohn Zsigmond, Kohn S. N., Klein Sándor, Koszka Emil, Gedeon János, Keppich Zsigmond, Kneffel Lajos, Laczay Endre, Lengyel Tivadar, Magyarai Ferenc, Marschall Lajos, Maresch Gyula, Meer Armin, Nagy Sándor dr., végvári ifj. Neuman Adolf, Ottenberg Tivadar, Pick Ernő, Roth Zsigmond, Singer Sándor, Tedeschi Viktor, Schwarcz Hermann, Tenner József, Szűcs F. Vilmos, Wadowszky Gusztáv, Wallinger József, Weinberger János, Weisz Dávid, Weisz Sándor, Wallfisch Armin, a vidéki kereskedők részéről: Messer Lipót, Glück Géza dr. (Kisjenő), Auspitz Lajos (Mezőhegyes), Turszky Nándor Pécska), Steiner Miksa (Szapáryliget), Grünberger Mór (Kevermes), Engel Lajos (Medgyesegyháza), Csucs József (Marosillye), Kemény Mór (Mácsa), Henny Károly (Uj Szt. Anna), Roth Salamon (M. Kovácsháza), Hirschmann Lajos (Lippa), Geller Ferenc (Battonya), Holländer Miksa (Csermő). A vidékiek névsora még ki fog egészítettetni.

Ezek után *Tedeschi* Viktor a gyűlést szép szavakkal bezárta, s egyben az aradiak nevében búcsút vett a központ kiküldöttétől, akik még a délutáni vonattal visszautaztak a fővárosba.

Mozgalom az új templomért.

(Katholikusok nagygyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Arad város katolikusainak egy nagy része tegnap délelőtt gyűlt össze a város háza közgyűlési termébe, hogy megalakítsa azt az ötszáztagu nagybizottságot, mely hivatva lesz az új templom építésében a megindítandó mozgalom szálait a kezébe venni. Tömve volt a terem érdeklődőkkel, s ha a mozgalom az idők folyamán mindig ily érdeklődéssel fog találkozni, remélhető, hogy rövid időn belül meg fog valósulni Arad katolikuságának az a régi óhaja, hogy saját piébánia-templomában imádhassa Istenét.

A nagybizottságot voltaképpen a város

törvényhatósága által kiküldött huszonöttagú templomépítési bizottság indítványára alakította meg a katolikus polgárság, mely örömmel konstata, hogy a mozgalmat a megyés püspök is figyelemmel kíséri. A mennyiben képviselőjében elküldte Wittenberger kanonokot, akit Múlek Lajos dr. mint a templomépítési bizottság elnöke mutatott be a katolikus közönségnek. Múlek egyúttal ismertette a mozgalom célját és elmondotta, hogy az új templom javára eddig mintegy 330,000 korona áll rendelkezésre.

Ezután Wittenberger Antal kanonok állott fel szólásra s rövid beszédben buzdította a polgárságot, hogy a kitűzött cél érdekében tartson össze. Indítványozta, hogy alakítson a polgárság egy templomépítési együletet, a melyet a megyés püspök mindenben támogatni fog. Hiszi, hogy nemsokára még egy kereszt fogja Aradon hirdetni Isten dicsőségét. Végül megalakították a nagybizottság tisztikarát, majd ezután magát a nagy bizottságot, még pedig a következőképpen:

As aradi róm. kath. templomépítő egyesület szervezete.

Fővédnök: Dessozffy Sándor csanádi püspök.
Védnökök: Aradváros mindenkori főispánja, Aradváros mindenkori polgármestere, Németh József felszentelt püspök, Zselénski Róbert gr., Wenckheim Frigyes gr., Bohus Zsigmond br., Wittenberger Antal dr. csanádi kanonok.

Tb. elnökök: Dományi József, Heinrich Sándor, Vásárhelyi Béla, Andrányi Károly, Farkas Győző, Otturabay Károly.

Intéző elnök: Dr. Múlek Lajos.

Altelnökök: Tedeschi Viktor, Berán Antal, Marschall Lajos dr.

Tanácsjegyzők: Kiss Ferenc, Vannay János dr.

Pénztárnok: Dobiaschi József.

Ellenőrök: Maresch Gyula, Wagner József.

Felügyelő bizottság: Laczay Endre, Ring Béla dr., Wei Alajos.

Templom építési és gondnoksági tanács: Múlek Lajos dr., Keresztos Gyula dr., Vannay János dr., Ludig István dr., Gebhart István, Mittner József, Avarffy Ferenc dr., Probst Mihály, Blaskovits Antal, Kristyóry János, Domány József, Kocsis Lajos, Barabás Béla dr., Müller Károly, Peterffy Antal, Tedeschi Viktor, Andrányi Károly, Millig József, Maresch Gyula, Marschall Lajos dr., Fritz József, Dobiaschi József, Berán Antal, Kiss Ferenc.

Nagybizottság:

Avarffy Géza, Amberger Jenő, Amtman Lajos, Abloncv József, Almási Pál, Avarffy Imre dr., Apor Gyula, Bund Henrik, Bolyos István, Burián János, Boros Vida, Bokor Alajos, Bisztricky József, Bozsik György, Bódi Bodog, Barthel János, Barthel Ernő, Bittenblöder Konrad, Berta Kálmán, Balaton János, Buzáky Gyula, Biró Kálmán, Biró Albert, Balla Alajos, Banihidy Antal báró, Budics Adám, Buja Lajos, Csiky Károly, Csámszky Lajos, Czedy Károly dr., Cziráky Márton, Cziráky Alajos, Czeiler István ifj., Czernmann József, Csatlós István, Csernák Gyula, Csutak Károly, Dániel Kálmán, Dániel László, Demmelbauer Jakab, Dániel Lajos, Dóme Lajos, Dörner János, Dörner Emil, Dáni Ján s, Drösel Ferenc, Eckhardt Ede, Edey Illés László, Ékes József, Edelmüller József, Exterde Adolf báró, Ehrbahr Henrik, Faragó Béla, Fényes Dezső, Földes János, Földessy Lajos, Fényes Kálmán Farkas Ernő, Ferch Odón, Fehér Gyula, Frick József, Fetter Géza, Földényi Lajos, Fischer József, Frank Ferenc, Földes Kelemen, Green Nándor, Gid Samu, Gorzó Antal, Gavrillette Miklós, Gutsjahr Mihály, Gáza Béla, Georgiades József, Gallert Joachim, Gönczö András, Hegedüs András, Hegedüs László, Hermann Gyula, Heintz Gábor, Heitz Nándor dr., Heim Bertalan, Hann Alajos, Hász Antal, Hess Béla, Herold Gyula, Havancsák József, Hoffmann Viktor, Hoffmann Antal, Huzó István, Hamedli Ferenc, Hend József, Hendl Odón, Habereger György, Herling Mihály, Heini Adám, Hajek Rezső, Herling Gyula, Haszlinger Ferenc, Issekutz László dr., Irmer Henrik, Ivánovits Antal, Jecy György, Jakabffy Zoltán, Institoris István dr., Juhász István, Korbuly József, Kremmer József, Kugler István, Köpf János dr., Kráhlitz Lajos dr., Krenner Vilmos, Klenkhardt István, Krausz József, Kovács Vince, Kőműves József, Kövesdy Ignác, Köpf Kálmán dr., Kintzig János, Kruse Károly, Köér Antal, Kövér Gábor, Kaiser Lipót, Krispin József, Kottilla József, Kottilla Ferenc, Klár Ferenc, Kadenszky János, Ifj. Kintzig János, Kintzig Géza, Krizsán János, Kopp János, Kövér Zsigmond, Kövér Ferenc, Kövér Lajos, Kvit-sala Henrik, Kosztka Mihály, Lócs Rezső, Ifj. Lócs Rezső, Lukácsy Lajos, Lukács Lajos dr., Lajtényi Sándor, Leitner Ernő dr., Laczay Endre, Lamser János, Lohninger Mihály, Laubner József, Lehrmann Viktor, Laehne Hugó, Lénárth Imre, Lázár Gyula, Lehoczky Agoston, Limbeck János, Leviczky Tibor, Ledervas József, Madarász Antal, Magyar Ferenc, Mihálik József, Mészényi Antal, Meisztrovits János, Müller József id., Müller József ifj.,

Matusz Péter, Mericskay Sándor, Millig Mátyás, Mihályovits Gyula, Markóczy Lajos, Murády Almos, Maringer József, Nesnera Aladar, Nachtnebel Odón id., Nachtnebel Odón ifj., Nachtnebel Gyula, Nattland Bernát, Nagy Kálmán, Novotny Lajos, Nadler Gyula, Nikoltits Sándor, Nikoltits Géza, Németh Emil, Nyáry Vilmos, Nyáry Sándor, Niedermayer János, Nagy János, Reicher Károly dr., Reicher Ferenc, Rosmanith Béla, Ring Béla dr., Robitssek Agoston dr., Ring Géza, Rosmanith Albert, id. Radocsányi János, Ifj. Radocsányi János, Répásy Pál, Rothmüller Ferenc, Rittler János, Reiter Odón dr., Rózsa Mátyás, Regenhold Balint, Odray Antal, Ormos Péter, Posgay Lajos dr., Priegl István dr., Parecz Béla dr., Paris Lajos, Pölzl Miksa, Palotay Antal, Parecz Gyula dr., Parecz György, Pichler János, Persa Péter, Persa Ede, Panker Viktor, Panker János, Porczán Lajos, Prolich István, Prohászka László dr., Sarlot Domokos, Scharntner Sándor dr., Szalay Károly, Ifj. Szalay Károly dr., Sófalvi György, Simay István, Solymos József, Szathmáry János, Szalay Antal, Simon Jenő, Szuppi Lajos, Schmidt Gyula, Sármezey Endre, Széll Ernő, Schleifer Antal, Szathmáry István, Sárca Károly, Szathmáry Mihály, Szabolczky László, Schmidt József, Schmidt Lajos, Schör Albert, Szilágyi Jakab, Sztojakovits Milán, Sireif Ferenc, Strifler József, Steiner Ferenc, Stoll Béla, Szathmáry Béla dr., Szathmáry Gyula, Steigerwald Alajos, Scherhag Henrik, Sneider Ferenc, Schwarcz Lajos, Schuh Ferenc, Schauen Béla, Schäffer József, Szász Dénes, Steiner Ferenc, Sorgenfeld Károly, Sfriffert Ferenc, Schwarcz Pál, Szabolczay Lajos, Török Márton, Tagányi István, Turay András, Tatrov József, Tóth János, Tüdös Béla, Tallós István, Tapolcsányi Gyula, Tenczinger Károly, Vizer Péter, Vas Gusztáv, Vizer Lajos, Valkányi Dezső dr., Vannay János dr., Vannay Gyula, Wanicssek Ferenc, Völlák József, Velcsöv Géza dr., Vásárhelyi László, Vásárhelyi János, Vajtek Lajos, Vojtek Kálmán, Wagner József, Wagner Agoston, Vas Mátyás, Várhol László, Verzár Márton, Verbos Béla, Vajdovits György, Wappel Viktor, Weber József, Weil Alajos, Wolf Mihály dr., Varjassy Árpád, Ifj. Wally György, id. Wally György, Zachariás Géza, Zikó János, Záray Odón, Zoltay Mátyás, Zeley Kálmán, Urbányi Béla, Ungermann Odón.

Az Aradi első takarékpénztár részvénytőke-főlemelése

(Rendkívüli közgyűlés.)

Arad, február 22.

Az Aradi első takarékpénztár vasárnap délelőtt rendkívüli közgyűlést tartott, melyen a részvényesek záros helyeslése mellett egyhangulag határozattal emelték az igazgatóság- és felügyelő bizottságnak a részvénytőke felemelésére vonatkozó tervezetét. Az új emisszió által a pénztár nemcsak jelenlegi pozícióját erősíti meg, hanem a fejlődés olyan terére lép, mely az intézet és a részvényesek érdekében egyaránt előnyös és a mely még jobban fellendíti a régi, szilárd alapokon álló takarékpénztár virágzó üzemét. A közgyűlésről, melynek előzményei a tervezettel együtt eléggé ismeretesek, az alábbi részletes tudósítást adjuk:

Nagyszámú részvényesek jelenlétében d. e. 10 órakor nyitotta meg az ülést Sarlot Domokos intézeti elnök. A közgyűlés határozatképeségének konstatálása után a jegyzőkönyv vezetésére Müller Károly intézeti ügyész, bitelesítésére pedig Banihidy Antal br. és Otturabay Károly részvényeseket kérte föl. Azután ismertette az igazgatóság és felügyelő bizottság együttes ülésén hozott azon határozatot, hogy a közgyűlésnek a részvénytőke jelentős felemelését fogja javaslatba hozni, a mi a jelen alkalommal meg is történik. A nagy horderejű indítvány felett a mai közgyűlés van hivatva határozni. Elsorolja az okokat, melyek a részvénytőke felemelését szükségessé teszik, azon hozzáadással, hogy az intézet csak anyagi erejének gyarapításával biztosíthatja a jövőben is eddig kivívott pozícióját. Végül ama reménynek ad kifejezést, hogy a részvényesek az intézet és saját érdekükben egyhangulag hozzá fognak járulni a javaslatához.

Erre Ottenberg Tivadar vezérigazgató felolvasta az igazgatóság javaslatát, melyet lapunk annak idején körülményesen ismertett. A javaslat érdemi része a következő: „Első sorban a kezelésünkre bizott és a tulajdonunkat képező tőkék közötti helyes arány és összhang érdekében követeli saját alapjaink gyarapítását, mert ez által áll módunkban a már megevő értékű biztosítékon felül az anyagi biztosítékokat is fokozni. De követeli ezt a mindenképpen fokozódó és fejlődő gazdasági élet is, mely mindenképpen újabb és újabb követelményekkel lép fel és ha ezeknek megfelelően kívánunk megkellőni magunkat attól, hogy a közönség, az intézet és a részvényesek érdekében ki-

vánatos és szükséges működésünkben anyagi erőnk aránytalanságának tudata gátoljon és akadályozzon. Mindezek alapján indítványozzuk a t. közgyűlésnek, méltóztassék elhatározni, hogy az Aradi Első Takarékpénztár részvénytőkéje 400 darab új 600 korona névértékű részvény kibocsátása által 480,000 koronáról 720,000 koronára emeltessék, hogy az új részvények az alább előterjesztendő feltételek mellett 2000 korona árfolyammal bocsátásának ki és hogy az ekként befolyandó 800,000 koronából 240,000 korona a részvénytőkéhez, 560,000 korona pedig, az új részvények kibocsátásával kapcsolatos költségek és illetékek levonása után, a tartalékalaphoz csatoltassék. Az igazgatóság javaslatának többi része a művelet végrehajtásának módozataival foglalkozik részletesen.

A javaslat felolvasása után a részvényesek nevében Müller Károly emelt szót. Megemlékezett az intézet 1893-iki évi emissziójáról s párhuzamot von közte és a mostani közt, hogy a tanúságokat és tapasztalatokat értékesíthessék. Hangsúlyozva, hogy a takarékpénztár vezetői és a részvényesek előtt csak egy eszme lebeg: az intézet prosperálása. Az igazgatóságot lelkiismeretes, dicsérendő atyál gondoskodás vezeti szatdékában s az a fő törekvése, hogy a bizalom, mely a külvilágból származik be, a vagyon emelkedésével ugyanugy menjen ki a külvilágba. Az intézet a múlt évben elérte valamennyi aradi pénztárat közt a legnagyobb betétet, ezért vezetőnek kell lennie a takarékpénztárak közt s ezt csak úgy érheti el, ha saját erejére támaszkodik ki, ha anyagi erejét, alaptőkéjét emeli. — Midőn az igazgatóság javaslatának egész tárgy-terjedelmében való megfogadását kéri, indítványozza egyúttal, hogy a közgyűlés szavazaton jegyzőkönyvi közönetet és elismerést az igazgatóságnak, Ottenberg Tivadar vezérigazgatónak, a felügyelő bizottságnak s a derék tisztviselői karnak a tervezet körüli fáradozásokért. (Helyeslés)

A közgyűlés az igazgatóság javaslatát Müller Károly indítványával együtt egyhangulag elfogadta.

Következett az alapszabályoknak az emisszió értelmében való módosítása. Szende Tivadar dr. indítványára a nyomaásban kiosztott módosítás tervezetét a közgyűlés egyhangulag, felolvasás nélkül tudomásul vette s annak végrehajtásával megbízta az igazgatóságot. Ezzel a rendkívüli közgyűlés véget ért.

Sarlot Domokos elnöke alatt jelen voltak: Andrányi Károly, Auszterweil Zsigmond, Assael Ad. Abraham, Banihidy Antal br., Bozdán Virgil dr., Braun Mór, Bisztricky József, Csillag Imre, Domány József, Domány János, Dániel Kálmán, Dobiaschi József, Eckhart Ede, Eles Armin, Edmüller József, Fényes Dezső Fixek István, Fényes Soma, d., Goldschmidt Miksa, Goldschmidt Sándor, Gruber Hugó, Glück Károly, Grimm A. József, Hann Alajos, Ifj. Hann Alajos, Hermann Gyula, Jellinek József Kálmán Ferenc dr., Kuttay Gyula, Kohn József, Lustig Armin, Laczay Gyula, Lengyel Tivadar, Lengyel Frigyes, Maresch Gyula, Mikolay Lajos, Müller Károly, Mihálik Béla, Moskovitz Zsigmond, Nemess Zsigmond dr., Nemann Herman, Nikodém János, Ottenberg Tivadar, Oravecz Miklós, Otturabay Károly, Parecz György, Priegl István dr., Posgay Lajos dr., Robitssek Agoston dr., Szende Tivadar dr., Simay István, Schusztar Henrik dr., Schusztar Illés dr., Steiner Ferenc, Steiner Vilmos Steinitzer Pál dr., Tagányi Gusztáv, Tedeschi Viktor, Tiszti Lajos, Tefner Ignác, Tagányi István, Weisz Pál, Weisz Samu, Weisz Sándor, Weisz Markus, Wallfisch Armin.

MULATSÁGOK.

(=) Táncestély Csermón A csermóni izr. templom lapja ára Solymosy Lajos br. képviselővel öök éke alatt marcos hó 2-én hangversenyvel gybekötött zarkörű tancvigalmat rendeznek. A hangverseny műsora a következő: 1. Nyitány. Zongorán szóló: dr. Flamm B. 2. Monolog: Bienenstock Rezső k. a. 3. Hegedű szóló: Koller P. 4. Dialog: Singer Ionka k. a. és Schreyer Menyhert ur. 5. Monolog: Schreyer Menyhert ur. 6. Magyar dalok. Énekli Varga M. 7. Hegedűn kíséri Bádé Pista. 8. Zongorán szóló: Klein Margit k. a. 9. Zongorán szóló: Bádé Pista. 10. Zongorán szóló: Bádé Pista. 11. Zongorán szóló: Bádé Pista. 12. Zongorán szóló: Bádé Pista. 13. Zongorán szóló: Bádé Pista. 14. Zongorán szóló: Bádé Pista. 15. Zongorán szóló: Bádé Pista. 16. Zongorán szóló: Bádé Pista. 17. Zongorán szóló: Bádé Pista. 18. Zongorán szóló: Bádé Pista. 19. Zongorán szóló: Bádé Pista. 20. Zongorán szóló: Bádé Pista. 21. Zongorán szóló: Bádé Pista. 22. Zongorán szóló: Bádé Pista. 23. Zongorán szóló: Bádé Pista. 24. Zongorán szóló: Bádé Pista. 25. Zongorán szóló: Bádé Pista. 26. Zongorán szóló: Bádé Pista. 27. Zongorán szóló: Bádé Pista. 28. Zongorán szóló: Bádé Pista. 29. Zongorán szóló: Bádé Pista. 30. Zongorán szóló: Bádé Pista. 31. Zongorán szóló: Bádé Pista. 32. Zongorán szóló: Bádé Pista. 33. Zongorán szóló: Bádé Pista. 34. Zongorán szóló: Bádé Pista. 35. Zongorán szóló: Bádé Pista. 36. Zongorán szóló: Bádé Pista. 37. Zongorán szóló: Bádé Pista. 38. Zongorán szóló: Bádé Pista. 39. Zongorán szóló: Bádé Pista. 40. Zongorán szóló: Bádé Pista. 41. Zongorán szóló: Bádé Pista. 42. Zongorán szóló: Bádé Pista. 43. Zongorán szóló: Bádé Pista. 44. Zongorán szóló: Bádé Pista. 45. Zongorán szóló: Bádé Pista. 46. Zongorán szóló: Bádé Pista. 47. Zongorán szóló: Bádé Pista. 48. Zongorán szóló: Bádé Pista. 49. Zongorán szóló: Bádé Pista. 50. Zongorán szóló: Bádé Pista. 51. Zongorán szóló: Bádé Pista. 52. Zongorán szóló: Bádé Pista. 53. Zongorán szóló: Bádé Pista. 54. Zongorán szóló: Bádé Pista. 55. Zongorán szóló: Bádé Pista. 56. Zongorán szóló: Bádé Pista. 57. Zongorán szóló: Bádé Pista. 58. Zongorán szóló: Bádé Pista. 59. Zongorán szóló: Bádé Pista. 60. Zongorán szóló: Bádé Pista. 61. Zongorán szóló: Bádé Pista. 62. Zongorán szóló: Bádé Pista. 63. Zongorán szóló: Bádé Pista. 64. Zongorán szóló: Bádé Pista. 65. Zongorán szóló: Bádé Pista. 66. Zongorán szóló: Bádé Pista. 67. Zongorán szóló: Bádé Pista. 68. Zongorán szóló: Bádé Pista. 69. Zongorán szóló: Bádé Pista. 70. Zongorán szóló: Bádé Pista. 71. Zongorán szóló: Bádé Pista. 72. Zongorán szóló: Bádé Pista. 73. Zongorán szóló: Bádé Pista. 74. Zongorán szóló: Bádé Pista. 75. Zongorán szóló: Bádé Pista. 76. Zongorán szóló: Bádé Pista. 77. Zongorán szóló: Bádé Pista. 78. Zongorán szóló: Bádé Pista. 79. Zongorán szóló: Bádé Pista. 80. Zongorán szóló: Bádé Pista. 81. Zongorán szóló: Bádé Pista. 82. Zongorán szóló: Bádé Pista. 83. Zongorán szóló: Bádé Pista. 84. Zongorán szóló: Bádé Pista. 85. Zongorán szóló: Bádé Pista. 86. Zongorán szóló: Bádé Pista. 87. Zongorán szóló: Bádé Pista. 88. Zongorán szóló: Bádé Pista. 89. Zongorán szóló: Bádé Pista. 90. Zongorán szóló: Bádé Pista. 91. Zongorán szóló: Bádé Pista. 92. Zongorán szóló: Bádé Pista. 93. Zongorán szóló: Bádé Pista. 94. Zongorán szóló: Bádé Pista. 95. Zongorán szóló: Bádé Pista. 96. Zongorán szóló: Bádé Pista. 97. Zongorán szóló: Bádé Pista. 98. Zongorán szóló: Bádé Pista. 99. Zongorán szóló: Bádé Pista. 100. Zongorán szóló: Bádé Pista. 101. Zongorán szóló: Bádé Pista. 102. Zongorán szóló: Bádé Pista. 103. Zongorán szóló: Bádé Pista. 104. Zongorán szóló: Bádé Pista. 105. Zongorán szóló: Bádé Pista. 106. Zongorán szóló: Bádé Pista. 107. Zongorán szóló: Bádé Pista. 108. Zongorán szóló: Bádé Pista. 109. Zongorán szóló: Bádé Pista. 110. Zongorán szóló: Bádé Pista. 111. Zongorán szóló: Bádé Pista. 112. Zongorán szóló: Bádé Pista. 113. Zongorán szóló: Bádé Pista. 114. Zongorán szóló: Bádé Pista. 115. Zongorán szóló: Bádé Pista. 116. Zongorán szóló: Bádé Pista. 117. Zongorán szóló: Bádé Pista. 118. Zongorán szóló: Bádé Pista. 119. Zongorán szóló: Bádé Pista. 120. Zongorán szóló: Bádé Pista. 121. Zongorán szóló: Bádé Pista. 122. Zongorán szóló: Bádé Pista. 123. Zongorán szóló: Bádé Pista. 124. Zongorán szóló: Bádé Pista. 125. Zongorán szóló: Bádé Pista. 126. Zongorán szóló: Bádé Pista. 127. Zongorán szóló: Bádé Pista. 128. Zongorán szóló: Bádé Pista. 129. Zongorán szóló: Bádé Pista. 130. Zongorán szóló: Bádé Pista. 131. Zongorán szóló: Bádé Pista. 132. Zongorán szóló: Bádé Pista. 133. Zongorán szóló: Bádé Pista. 134. Zongorán szóló: Bádé Pista. 135. Zongorán szóló: Bádé Pista. 136. Zongorán szóló: Bádé Pista. 137. Zongorán szóló: Bádé Pista. 138. Zongorán szóló: Bádé Pista. 139. Zongorán szóló: Bádé Pista. 140. Zongorán szóló: Bádé Pista. 141. Zongorán szóló: Bádé Pista. 142. Zongorán szóló: Bádé Pista. 143. Zongorán szóló: Bádé Pista. 144. Zongorán szóló: Bádé Pista. 145. Zongorán szóló: Bádé Pista. 146. Zongorán szóló: Bádé Pista. 147. Zongorán szóló: Bádé Pista. 148. Zongorán szóló: Bádé Pista. 149. Zongorán szóló: Bádé Pista. 150. Zongorán szóló: Bádé Pista. 151. Zongorán szóló: Bádé Pista. 152. Zongorán szóló: Bádé Pista. 153. Zongorán szóló: Bádé Pista. 154. Zongorán szóló: Bádé Pista. 155. Zongorán szóló: Bádé Pista. 156. Zongorán szóló: Bádé Pista. 157. Zongorán szóló: Bádé Pista. 158. Zongorán szóló: Bádé Pista. 159. Zongorán szóló: Bádé Pista. 160. Zongorán szóló: Bádé Pista. 161. Zongorán szóló: Bádé Pista. 162. Zongorán szóló: Bádé Pista. 163. Zongorán szóló: Bádé Pista. 164. Zongorán szóló: Bádé Pista. 165. Zongorán szóló: Bádé Pista. 166. Zongorán szóló: Bádé Pista. 167. Zongorán szóló: Bádé Pista. 168. Zongorán szóló: Bádé Pista. 169. Zongorán szóló: Bádé Pista. 170. Zongorán szóló: Bádé Pista. 171. Zongorán szóló: Bádé Pista. 172. Zongorán szóló: Bádé Pista. 173. Zongorán szóló: Bádé Pista. 174. Zongorán szóló: Bádé Pista. 175. Zongorán szóló: Bádé Pista. 176. Zongorán szóló: Bádé Pista. 177. Zongorán szóló: Bádé Pista. 178. Zongorán szóló: Bádé Pista. 179. Zongorán szóló: Bádé Pista. 180. Zongorán szóló: Bádé Pista. 181. Zongorán szóló: Bádé Pista. 182. Zongorán szóló: Bádé Pista. 183. Zongorán szóló: Bádé Pista. 184. Zongorán szóló: Bádé Pista. 185. Zongorán szóló: Bádé Pista. 186. Zongorán szóló: Bádé Pista. 187. Zongorán szóló: Bádé Pista. 188. Zongorán szóló: Bádé Pista. 189. Zongorán szóló: Bádé Pista. 190. Zongorán szóló: Bádé Pista. 191. Zongorán szóló: Bádé Pista. 192. Zongorán szóló: Bádé Pista. 193. Zongorán szóló: Bádé Pista. 194. Zongorán szóló: Bádé Pista. 195. Zongorán szóló: Bádé Pista. 196. Zongorán szóló: Bádé Pista. 197. Zongorán szóló: Bádé Pista. 198. Zongorán szóló: Bádé Pista. 199. Zongorán szóló: Bádé Pista. 200. Zongorán szóló: Bádé Pista. 201. Zongorán szóló: Bádé Pista. 202. Zongorán szóló: Bádé Pista. 203. Zongorán szóló: Bádé Pista. 204. Zongorán szóló: Bádé Pista. 205. Zongorán szóló: Bádé Pista. 206. Zongorán szóló: Bádé Pista. 207. Zongorán szóló: Bádé Pista. 208. Zongorán szóló: Bádé Pista. 209. Zongorán szóló: Bádé Pista. 210. Zongorán szóló: Bádé Pista. 211. Zongorán szóló: Bádé Pista. 212. Zongorán szóló: Bádé Pista. 213. Zongorán szóló: Bádé Pista. 214. Zongorán szóló: Bádé Pista. 215. Zongorán szóló: Bádé Pista. 216. Zongorán szóló: Bádé Pista. 217. Zongorán szóló: Bádé Pista. 218. Zongorán szóló: Bádé Pista. 219. Zongorán szóló: Bádé Pista. 220. Zongorán szóló: Bádé Pista. 221. Zongorán szóló: Bádé Pista. 222. Zongorán szóló: Bádé Pista. 223. Zongorán szóló: Bádé Pista. 224. Zongorán szóló: Bádé Pista. 225. Zongorán szóló: Bádé Pista. 226. Zongorán szóló: Bádé Pista. 227. Zongorán szóló: Bádé Pista. 228. Zongorán szóló: Bádé Pista. 229. Zongorán szóló: Bádé Pista. 230. Zongorán szóló: Bádé Pista. 231. Zongorán szóló: Bádé Pista. 232. Zongorán szóló: Bádé Pista. 233. Zongorán szóló: Bádé Pista. 234. Zongorán szóló: Bádé Pista. 235. Zongorán szóló: Bádé Pista. 236. Zongorán szóló: Bádé Pista. 237. Zongorán szóló: Bádé Pista. 238. Zongorán szóló: Bádé Pista. 239. Zongorán szóló: Bádé Pista. 240. Zongorán szóló: Bádé Pista. 241. Zongorán szóló: Bádé Pista. 242. Zongorán szóló: Bádé Pista. 243. Zongorán szóló: Bádé Pista. 244. Zongorán szóló: Bádé Pista. 245. Zongorán szóló: Bádé Pista. 246. Zongorán szóló: Bádé Pista. 247. Zongorán szóló: Bádé Pista. 248. Zongorán szóló: Bádé Pista. 249. Zongorán szóló: Bádé Pista. 250. Zongorán szóló: Bádé Pista. 251. Zongorán szóló: Bádé Pista. 252. Zongorán szóló: Bádé Pista. 253. Zongorán szóló: Bádé Pista. 254. Zongorán szóló: Bádé Pista. 255. Zongorán szóló: Bádé Pista. 256. Zongorán szóló: Bádé Pista. 257. Zongorán szóló: Bádé Pista. 258. Zongorán szóló: Bádé Pista. 259. Zongorán szóló: Bádé Pista. 260. Zongorán szóló: Bádé Pista. 261. Zongorán szóló: Bádé Pista. 262. Zongorán szóló: Bádé Pista. 263. Zongorán szóló: Bádé Pista. 264. Zongorán szóló: Bádé Pista. 265. Zongorán szóló: Bádé Pista. 266. Zongorán szóló: Bádé Pista. 267. Zongorán szóló: Bádé Pista. 268. Zongorán szóló: Bádé Pista. 269. Zongorán szóló: Bádé Pista. 270. Zongorán szóló: Bádé Pista. 271. Zongorán szóló: Bádé Pista. 272. Zongorán szóló: Bádé Pista. 273. Zongorán szóló: Bádé Pista. 274. Zongorán szóló: Bádé Pista. 275. Zongorán szóló: Bádé Pista. 276. Zongorán szóló: Bádé Pista. 277. Zongorán szóló: Bádé Pista. 278. Zongorán szóló: Bádé Pista. 279. Zongorán szóló: Bádé Pista. 280. Zongorán szóló: Bádé Pista. 281. Zongorán szóló: Bádé Pista. 282. Zongorán szóló: Bádé Pista. 283. Zongorán szóló: Bádé Pista. 284. Zongorán szóló: Bádé Pista. 285. Zongorán szóló: Bádé Pista. 286. Zongorán szóló: Bádé Pista. 287. Zongorán szóló: Bádé Pista. 288. Zongorán szóló: Bádé Pista. 289. Zongorán szóló: Bádé Pista. 290. Zongorán szóló: Bádé Pista. 291. Zongorán szóló: Bádé Pista. 292. Zongorán szóló: Bádé Pista. 293. Zongorán szóló: Bádé Pista. 294. Zongorán szóló: Bádé Pista. 295. Zongorán szóló: Bádé Pista. 296. Zongorán szóló: Bádé Pista. 297. Zongorán szóló: Bádé Pista. 298. Zongorán szóló: Bádé Pista. 299. Zongorán szóló: Bádé Pista. 300. Zongorán szóló: Bádé Pista. 301. Zongorán szóló: Bádé Pista. 302. Zongorán szóló: Bádé Pista. 303. Zongorán szóló: Bádé Pista. 304. Zongorán szóló: Bádé Pista. 305. Zongorán szóló: Bádé Pista. 306. Zongorán szóló: Bádé Pista. 307. Zongorán szóló: Bádé Pista. 308. Zongorán szóló: Bádé Pista. 309. Zongorán szóló: Bádé Pista. 310. Zongorán szóló: Bádé Pista. 311. Zongorán szóló: Bádé Pista. 312. Zongorán szóló: Bádé Pista. 313. Zongorán szóló: Bádé Pista. 314. Zongorán szóló: Bádé Pista. 315. Zongorán szóló: Bádé Pista. 316. Zongorán szóló: Bádé Pista. 317. Zongorán szóló: Bádé Pista. 318. Zongorán szóló: Bádé Pista. 319. Zongorán szóló: Bádé Pista. 320. Zongorán szóló: Bádé Pista. 321. Zongorán szóló: Bádé Pista. 322. Zongorán szóló: Bádé Pista. 323. Zongorán szóló: Bádé Pista. 324. Zongorán szóló: Bádé Pista. 325. Zongorán szóló: Bádé Pista. 326. Zongorán szóló: Bádé Pista. 327. Zongorán szóló: Bádé Pista. 328. Zongorán szóló: Bádé Pista. 329. Zongorán szóló: Bádé Pista. 330. Zongorán szóló: Bádé Pista. 331. Zongorán szóló: Bádé Pista. 332. Zongorán szóló: Bádé Pista. 333. Zongorán szóló: Bádé Pista. 334. Zongorán szóló: Bádé Pista. 335. Zongorán szóló: Bádé Pista. 336. Zongorán szóló: Bádé Pista. 337. Zongorán szóló: Bádé Pista. 338. Zongorán szóló: Bádé Pista. 339. Zongorán szóló: Bádé Pista. 340. Zongorán szóló: Bádé Pista. 341. Zongorán szóló: Bádé Pista. 342. Zongorán szóló: Bádé Pista. 343. Zongorán szóló: Bádé Pista. 344. Zongorán szóló: Bádé Pista. 345. Zongorán szóló: Bádé Pista. 346. Zongorán szóló: Bádé Pista. 347. Zongorán szóló: Bádé Pista. 348. Zongorán szóló: Bádé Pista. 349. Zongorán szóló: Bádé Pista. 350. Zongorán szóló: Bádé Pista. 351. Zongorán szóló: Bádé Pista. 352. Zongorán szóló: Bádé Pista. 353. Zongorán szóló: Bádé Pista. 354. Zongorán szóló: Bádé Pista. 355. Zongorán szóló: Bádé Pista. 356. Zongorán szóló: Bádé Pista. 357. Zongorán szóló: Bádé Pista. 358. Zongorán szóló: Bádé Pista. 359. Zongorán szóló: Bádé Pista. 360. Zongorán szóló: Bádé Pista. 361. Zongorán szóló: Bádé Pista. 362. Zongorán szóló: Bádé Pista. 363. Zongorán szóló: Bádé Pista. 364. Zongorán szóló: Bádé Pista. 365. Zongorán szóló: Bádé Pista. 366. Zongorán szóló: Bádé Pista. 367. Zongorán szóló: Bádé Pista. 368. Zongorán szóló: Bádé Pista. 369. Zongorán szóló: Bádé Pista. 370. Zongorán szóló: Bádé Pista. 371. Zongorán szóló: Bádé Pista. 372. Zongorán szóló: Bádé Pista. 373

kiséri Meer Arminné urnő. 9. Zongora. Schreyer Aranka k. a.

(=) A pankotai izr. hitelgyesület tagjai az építendő templom alapjának javára, február hó 27 én, a „Fehér Kereszt” száloda dísztermében *Kauffmann Ignác* urnő védnöksége alatt jelmezes és álarcos zártkörű purim-bálat rendeznek.

Harc a színházjegy körül.

(A színházi-bizottság ülése.)

Arad, február 22.

Ismertettük azt a kinos ügyet, mely a „Függetlenség” és *Zilahy Gyula* színházjegy között felmerült. Ebben az ügyben holnap, kedden délután 4 órakor Aradváros színházi bizottsága ülést tart, mely elé *Zilahy* a következő beadványt intézte:

Tekintetes színházi bizottság!

A „Függetlenség” című helyi lap működése kezdete óta a bírálat leple alatt valóságos hájszát folytat ellenem, úgy, hogy már közmegebotránkozás tárgya ez az eljárás nevezett lap részéről.

Türtem, sokáig türtem ezt az üldözést, ezt a lelkiismeretlen hájszát, és azzal nyugtattam meg magam, hogy ha kemény is ez a hang, ehhez a sajtónak joga van, ez ellen csak egy védekezés van, az ugyanis, hogy legjobb tudomásommal és tehetséggel megpróbálom a közönségem igényeit kielégítenem. Most, miután azt kellett tapasztalnom, hogy ez a lap napról napra egyéni becsületembe gázol és a nyilvánosság előtt a legkiméletelebb módon nem csak pellengérré állít, hanem erkölcsileg megsemmisíteni törekszik, amikor azt kell tapasztalnom, hogy az én és társulatom ekziszeneciája ellen tör, hogy engem oly vadnak tekint, melyet szabadjára üzni, hájszolni és elpusztítani lehet, amikor azt kell látnom, hogy feldulja lelki nyugalmamat, lenyűgözi művészi ambícióm, hivatásomban és működésemben a legféltelenebb és legképtelenebb módon utamat állja, akkor már betelt a pohár, tovább már nem állhatom magam azzal, hogy ez mind a sajtó szabadsága, a bírálat előjoga.

Mint igazgató, mint a nyilvánosság előtt működő ember, kénytelen voltam a megtorlás terére lépni és nem találhattam egyelőre más módot, mint azt, hogy ezen lapnak tiszteletjegyet bevonjam. Ehhez pedig jogom volt a következő oknál fogva:

A várossal kötött szerződés erre vonatkozó pontja így szól:

Minden színházi előadásra köteles az igazgató a városi rendőrség számára két, a városi orvosok számára egy, a tűzoltók fölött felügyeletet tartó osztályparancsnoknak egy, a színházi bizottság által megjelölendő lapok szerkesztőségének egy-egy földszinti zártszékét ingyen átengedni.

Amikor a szerződést aláírtam, akkor még a „Függetlenség” nem létezett, tehát meg sem jelölhettem, a lap megindulása óta mind e mai napig pedig a tek. bizottság szintén nem jelölte meg, de a lap maga sem tett lépéseket a kijelölés érdekében.

Igaz tény tehát, hogy kötelezve nem voltam és nem is vagyok a „Függetlenség” részére ingyenjegyet kiszolgáltatni, igaz tény az is, hogy amikor adtam nem egy, hanem pláne két jegyet nevezett lapnak, ezt csak előzékenységből, udvariasságból tettem, és hogy eszerint ezen jegyek bevonására szintén jogom volt.

Ezt a tényállást azzal van szerencsém a színházi bizottságnak bejelenteni, hogy ezen álláspontomat igazolni kegyeskedjék azon támadásokkal szemben, melyekkel a „Függetlenség” e kérdésben is kiméletelebbül illet. Tisztelettel *Zilahy Gyula*, színházjegy.

Ugyanezen ügyben *Zilahy Gyula* színházjegy a következő nyilatkozat közlésére kért meg bennünket:

Tekintetes Szerkesztőség!

A „Függetlenség” című lap vasárnapi számában azt írja, hogy a mikor a hozzáintézett levelemben azt állítottam, hogy önszántamból, udvariasságból adtam eddig is számára a tiszteletjegyet, akkor hazudtam, mert én a várossal kötött szerződés szerint köteles voltam részére

az ingyenjegyet adni. A várossal kötött szerződés kérdéses pontja így hangzik:

22. pont. Minden színházi előadásra köteles az igazgató a színházi bizottság által megjelölendő lapok szerkesztőségének egy-egy földszinti zártszékét ingyen átengedni.

A mikor a szerződést aláírtam, a „Függetlenség” című lap még nem létezett, azóta pedig sem a színházi bizottság nem jelölte meg ezt a lapot, mint olyat, a melynek ingyen jegyet adnom kell, sem a „Függetlenség” című lap nem járt el mind e mai napig a megjelölés céljából.

Ha tehát adtam eddig — és pedig nem egy, de két darab előzékeny támlásszék jegyet, ezt tényleg előzékenységből, udvariasságból tettem.

A nagy közönségem szives ítélőbíró bizom tehát annak megállapítását, hogy ki hazudik.

E sorok közléseért fogadja Szerkesztő ur öszinte köszönetemet.

Zilahy Gyula.

A mi magát az ügy érdemét illeti, arra nézve lapunk vasárnapi számában kifejtettük álláspontunkat s azt ma is egész terjedelmében fenntartjuk.

A Széchenyi-gőzmalom közgyűlése

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

Tegnap délelőtt tartotta az aradi Széchenyi gőzmalom részvénytársaság rendes évi közgyűlését, amely a következőképp folyt le:

Kintzig János elnök megnyitva a közgyűlést, üdvözli a jelenlevőket. Jelenti, hogy a részvénytársaság mai, harmincötödik rendes évi közgyűlésén negyvenkét tag hatszázkilencven szavazatot képviselő részvénytulajdonossal vesz részt és így a közgyűlés határozatképes. A jegyzőkönyv vezetésével *Tauber Rezső dr.-t.*, annak hitelesítésével *Kristyó Jánost*, *Tenner Józsefet* és *Nattland Bernátot* bizza meg.

Az évi jelentésekből a következő részletek érdemelnek figyelmet:

Az elmúlt évben a gőzmalomban 162.000 métermázsza búzát őröltek. A forgalomba hozott termékek összértéke 2.808,280 koronát tett ki. A tiszta nyereség 98,646 korona 81 fillér. Az igazgatóság javaslatba hozta, hogy az alapszabályok 50. §-ához képest az igazgatóság és a tisztviselők jutalékára és a tisztviselők végkielégítési alapjának szaporítására az évi nyereség 20 százaléka azaz 18,177 korona 95 fillér, a felügyelő-bizottság jutalmazására 1,000 korona, az értékesítési tartalékalap további emelésére 15.000 korona fordíttassék, miáltal ezen alap 208,833 korona 30 fillért fog kitenni, hogy továbbá a tisztviselők végkielégítési alapjának gyarapítására 5000 korona utalványoztassék, hogy 1441 drb. társasági részvény után a múlt évi szelevény beváltására egyenként 80 korona, összesen tehát 42,280 korona kifizetessék és az ekként elszámolt 83,207 korona 95 fillér levonása után fennmaradó 10,438 korona 86 fillér pedig az 1904-iki új számlára elővezetessék.

A felolvasott jelentéseket a közgyűlés egyhangulag tudomásul vette és *Funkelstein József* indítványára az elnök, igazgatóság, vezérigazgató, felügyelő-bizottság és tisztviselői karnak az elmúlt évben kifejtett munkálkodásáért jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

A jelentésekhez mindenesetre néhány szó fér. A jelentésből kitűnik, hogy a Széchenyi gőzmalom beleesik újból a régi hibákba és hogy nem képes feladata magaslatára emelkedni, nem képes tanulni, miként kell a nyereséget megállapítani; pedig a fővárosi malmok és egyéb iparvállalatok mérlegeiből és jelentéseiből megtanulhatná azt. Nem nagy fáradságába kerülne ez az igazgatóságnak, csak kissé át kellene olvasni azokat a jelentéseket. Egy iparvállalatnál nem csak a kétes követeléseket kell leírni, hanem az épületről és gépekről is leírásokat kell eszközölni, még mielőtt a tiszta haszon megállapíthatnák. Igaz ugyan, hogy ezt az alapszabályok nem írják elő, hanem az oly természetes, hogy felesleges magyarázni, miszerint a gépek kopása nem haszon és abból igazgatósági jutalékok nem járnak.

Nagyon helyes volna továbbá, ha az igazgatóság és a tisztviselők jutalékára és a tisztviselők végkielégítési alapjának szaporítására a nyereségből egy cím alatt adott 18177 korona úgy volna kitüntetve, hogy megtudnók részletesen, mennyi jut ez összegből az igazgatóságnak és mennyi a tisztviselőknak, mert még azt találnák hinni, hogy ennek a felét kapják az igazgatók, másik felét a tisztviselők.

Itt is ráutalhatunk a többi aradi vállalat példájára: egyiknek jelentése sem oly homályos, hogy első szemügyre nem tudnók, hogy mennyit kapnak a tisztviselők és mennyi jut az igazgatóság tagjai. Nem kell a részvényest azzal fárasztani, hogy előbb olvassa el az alapszabályok 50 §-át.

Sajnálattal tapasztaljuk azt is, hogy a Széchenyi gőzmalom még most sem gondoskodik nyugdíjalapról, pedig ebben is utánozhatná az aradi pénzintézeteket. Tanulni nem szégyen. „A tisztviselők végkielégítési alapja” ugyan kapott ez évben ötezer koronát, hanem erre is azt lehetne mondani, hogy az életre kevés, a meghalásra sok. Most, midőn minden vállalat hivatalnokainak nem végkielégítéséről, hanem nyugdíjáról gondoskodik, a Széchenyi gőzmalom hátul marad. De ezen már nem csodálkozik senki ebben a városban.

A közgyűlésen egyébként jelen voltak: *Ifj. Kintzig János*, *Kintzig Géza*, *Steiner Jakab*, *Wadovszky Gusztáv*, *Walder Gyula*, *Tenner Ignác*, *Nattland Bernát*, *Laczay Endre*, *Schartner Sándor dr.*, *Tenner Lajos*, *Ifj. Tenner Lajos*, *Tauber Rezső dr.*, *Tenner József*, *Fodor Gyula*, *Funkelstein József* és *Kristyó János*.

A delegáció ülése.

(A hadügyi költségvetés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

A közös ügyek tárgyalására kiküldött magyar országos bizottság ma délelőtt tizenegy órakor ülést tartott, a melyen a közös hadügy-miniszterium 1904. évi költségvetéseit vette tárgyalás alá.

Az ülés lefolyását a következő bécsi távirat jelenti:

Szappáry Gyula gr. elnök bejelenti, hogy *Gáll József* bizottsági tag egészségi okokból lemondott és helyébe *Burghard-Béla* váry Konrád hivatott be.

Napirend előtt *Müller László* rendkívüli követ a közös külügyminiszter nevében a külügyi költségvetés tárgyalása alkalmával felmerült egyes kérdésekre válaszol. *Széchenyi Imre* — ugymond — folyó hó 15-én a létesítendő *Panama csatorna* dolgában azt kérdezte a külügyminisztertől, hogy nem tartja-e lehetségesnek, sőt szükségesnek, hogy a háború és béke idejében való egyenlő elbánás elvének biztosítására, egyetemben más hatalmasságokkal, oly közjogi lépések tétessenek, amelyek a nemzetközi garanciát a csatorna használatára nézve biztosítják? A külügyminiszter nevében erre azt válaszolja, hogy amennyiben a dolog aktuálissá válnék, a kezdeményezés más, nálunk sokkal inkább érdekelt hatalmasságokat fog megilletni. Különben, ha a dolog esetleg szöngyre kerül, a külügyminiszter ezt mindenesetre a kellő figyelemmel fontolóra fogja venni. Ezután *Ugron Gábornak* az *Aldunát* illetőleg folyó hó 16 án előterjesztett két kérdésére válaszolt.

Ugron Gábor indokolta ezután azon indítványát, mely szerint az országos bizottság iratai, naplói és okmányai a közös külügyminiszterium kezeléséből a képviselőház kezelésébe helyeztessenek át. Miután az országos bizottság a magyar országgyűlésnek csak egy bizottsága, a konzekvens és helyes eljárás az volna, hogy iratai az országgyűlés irattárában helyeztessenek el. Minthogy azonban az országgyűlésnek nincsen irattára, a nagyobb személyzettel bíró képviselőházi irattárban van ezeknek helye.

Az indítvány tárgyalása egyik legközelebbi ülés napirendjére fog kitűzteni.

Következett a hadügyi albizottság jelentésének tárgyalása.

Münnich Aurél előadó az 1904. évi költségvetés főbb tételeit behatóan ismerteti, sajnálattal kiemeli, hogy a magyarországi parlamenti viszonyok folytán a hadügyminiszter kénytelen volt úgy a hadsereg harcképessége, valamint a fegyelem érdekében is részben a három évet kiszolgált katonákat további szolgálatra visszatartani egész a múlt év végéig, részben pedig a póttartalékosokat fegyver alá szolítani. Hogy ezek a póttartalékosok mikor fognak hazabocsáttatni, az attól függ, hogy a magyar országgyűlés az 1903. évre mikor fogja megszavazni a rendes újoncokat.

Papp Géza az osztrák delegációban elhangzott egyes kijelentésekre reflektált és azokat helyreigazította.

Wilczek Frigyes és Széchenyi Imre gróf felszólalásai után

Okolicsányi László kijelenti, hogy a katonai engedmények nem elegendők a magyar közvélemény megnyugtására.

A költségvetés tárgyalását holnap folytatják.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Kedd: Józsi, bohózat. (Páros bérlet.)
Szerda: A vándorlegény, operette. (Páratlan bérlet.)
Csütörtök: A vándorlegény, operette. (Páros bérlet.)
Péntek: A vándorlegény, operette. (Páratlan bérlet.)
Szombat: A vándorlegény, operette. (Páros bérlet.)

* **Ármány és szerelem.** A három drámai est, melyhez Török Irma vendégszereplése folytán jutottunk, vasárnap este lejárt Schiller drámájával, az „Ármány és szerelem“-mel. A három estén ugyanegy genrében háromféle alakítást láttunk Török Irmától, mindegyik finom nűanszokkal különbözik a másiktól; ezeket a különbségeket, melyek a szerelmes leány lelki világának tükröi voltak, alig tudja valaki Török Irmánál jobban való életre váltani. Az „Ármány és szerelem“-ben az öreg Müller zenész szegény leánya egyszerű és szerény, szerelmében pedig fenséges és nemes volt. Persze ez az alak rég kiment már a divatból, el sem tudunk annyi szentimentalizmust képzelni, mint amennyi ezt a darabot általjárja, akkor az emberek a szívükkal éreztek és gondolkodtak is, ma viszont az eszükkel gondolkoznak és éreznek le. Ez a sok szentimentalizmus meglátszott a színészek játékán, elszokhattak már ettől a hangtól, mely napról napra ritkábban hallatszik a színpadról. A vendégművésznő mellett igen jól állta meg helyét Könyves Jenő, kár, hogy a magasabb régiók erőszakosan tüntető tetszésnyilvánítása kellemtelenségeket vegyített a játéka élvezésébe. Almásy Lolára drámai szerepet osztottak, ez majdnem annyi, mintha a drámai apával hőstenort énekelletnek. Nem is lehet hát többet

kivánni ilyen szerepben tőle, mint amennyit nyújtott. A többi szereplők működése felé kell helyeznünk a *Mariházy, Ligeti* és főképen a *Békés* játékát. Jó oldala volt az előadásnak a darab rendezése, az öt felvonás folyékonyan, gyorsan perdtelt le. (a.)

* **Vándorlegény.** Eysler operettjének szerdai bemutatója iránt nagy az érdeklődés, a *Vándorlegény*, melyet Bécsben „Brüder Straubinger“ címen adtak csaknem egy teljes szezonon keresztül, a lehető legjobb előadásban fog menni, mert szereposztása elsőrendű. A címszerepet *Polgár* játssa, közreműködnek még *Zilahyné, Főti Frida, Pajor Ágnes, Bejczy, Ligeti, Békéssy.*

* **Almási Lola elszereződése.** Az aradi színház tagjai között Sarkadi Aladár és Mariházy Miklós után Almási Lola a harmadik, aki a Vígsházhoz kapott szerződést. Ez a szerződés október 1-én lépett volna érvényre, a Vígsház igazgatósága azonban Almási Lolának egy évi gyakorlati időt engedélyezett, ezt az évet Almási Lola *Miskolcon* tölti, hova *Németh József* igazgató szerződtette.

A háború bonyodalmai.

(Anglia és Kína.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 22.

A háboruba, a mely eddig csak Japánnak és Oroszországnak volt magánügye, mind jobban belésodródik két másik állam: *Anglia és Kína.*

Orosz és német lapok egybehangzóan hirdetik, hogy Anglia részt fog magának kérni a keletázsiai háborúból s csak a kedvező alkalmat várja, hogy a gyűlölt riválisán, Oroszországon, egy nagyot ütessen. A hatalmasságok között sűrű jegyzékváltás folyik e tárgyban s nem lehetetlen, hogy már a legközelebbi napokban nagy diplomáciai események előtt fog állani a világ.

A berlini Keresztes Ujságnak jelentik Londonból, hogy *elkerülhetetlen Angliának a háboruba való beavatkozása.* Spanyolországot pedig valósággal rémületbe ejtette a hír, hogy Anglia ott háborus előkészületeket tesz.

Kína fölött már annyira veszedelemmel ég a háboru csóvája, hogy a hatalmak együttes jegyzékben kérték a hadviselő feleket, hogy a háboru tisztán *Mandésország* területére szorítkozzék, s Kínába ne csapjon át.

Legujabb távirataink ezek:

A harotérről.

London, február 22. Az oroszoknak *Karbin*-ba való visszavonulása inkább *pánikszerű*, semmint jól szervezett katonai mozdulat volt.

Amerikai diplomaták *hosszu és véres háborut* jövendölnek.

Port-Arthur, február 22. Tegnap itt a tenger felől lövést hallottak. Valószínű, hogy ez valamelyik *japán torpedótól* eredt, amely a szárazföldhöz közel férközve akar támadást intézni az orosz hajók ellen.

Port-Arthur, február 22. Az Orosz Távirati Ügynökség jelenti: Teljesen tévesek a Reuter ügynökségnek a japánoknak 14-én Port-Arthur ellen való torpedó-támadásáról szóló hírei. A valóság az, hogy a japánoknak minden támadási kísérletét meghiúsították a hóviharok, melyek közben a japánokat veszteségek is érték. A *Novik* nevű cirkálóhajót már kijavították és az el is hagyta a hajójavító-műhelyt.

London, február 22. A *Standard* jelenti Tokióból: A helyi sajtó izgalommal szól az orosz hajóknak hosszú csibutli tartózkodásáról és azt *Franciaország semlegességével összeegyesíthetetlennek tartja.*

Korea elfoglalása.

Pétervár, február 22. *Pavlov* államtanácsos 18-iki sanghaji hivatalos távirata a következőket tartalmazza:

Január 26-án parancsot adtam, hogy tekintettel a távirati összeköttetés megszakítására és a japániai hadi előkészületeire, hogy a *Korejec* nevű ágyunaszád a postával menjen *Csemulpóból Port-Arthurba*, és ott értesítse a *Varjak* nevű cirkálóhajót, hogy álljon készen minden eshetőségre. A mikor a *Korejec* elhagyta a kikötőt, a *japáni hajórajjal találkozott*, mely hat cirkálóhajóból és két torpedónaszádból állott. Egy japáni cirkálóhajó üldözőbe vette a *Korejecet*. A torpedónaszádok körülvették a *Korejecet* és három torpedót irányoztak feléje, *de nem találták el.* A *Korejec* lövés nélkül tért vissza a kikötőbe és ott horgonyt vetett.

Ejjel japán cirkálóhajók 3000 főnyi csapatot tettek partra, mely *megszállotta Szjőult.* A koreai hatóságok és csapatok ezt *tétlenül nézték.* Másnap reggel a *Varjak* parancsnoka azt a közlést vette a japáni tengernagytól, hogy *a háboru megkezdődött* és arra szolította fel, hogy *hagyja el a kikötőt, mert különben az egész hajóhad megtámadja.* A külföldi hajókat is felszólították a kikötő elhagyására, az esetre, ha az orosz hajók ott maradnának. A *Varjak* és a *Korejec* nekiindultak a tengernek. A japánok jelzéssel felszólították őket, hogy adják meg magukat, és mivel hogy választ nem kaptak, *tűzlni kezdtek.* Az orosz hajók, miután a *Varjak* súlyos sérüléseket szenvedett, visszatértek a kikötőbe a szükséges javítások megtétele végett. De a mikor a parancsnok belátta, hogy ez a szándék keresztül nem vihető, a sebesülteket és a legénységet a francia, angol és olasz cirkálóhajókra szállíttatta, a melyek élénken érdeklődtek sorsuk iránt. Az előtte való napon érkezett *Sungari* nevű orosz gőzöst *saját legénysége felgyújtotta és elsüllyesztette.* A küzdelemben résztvettek az *Aszama, Naniva, Takacsibo, Csiota, Akasi és Nulaka* nevű cirkálóhajók. Megállapították, hogy egy japáni torpedónaszád az orosz tüzelés folytán *elsüllyedt.* Az is bizonyos, hogy elhallgattatták az *Asama* nevű cirkálóhajó tüzelését, merész támadással szétrombolva a parancsnok-hidját. Este felé *elsüllyedt a Takacsibo* cirkálóhajó. Másnap reggel az *Asama* cirkálóhajó 80 halottat és sebesültet szállított el egyik szállítóhajójával. Tengerészeink bátran harcoltak. Ugyanaznap estéjén kijelentette a japán követ a koreai császárnál történt kihallgatás alkalmával, hogy *Korea immár Japán fennhatósága alatt áll* és avval fenyegette a császárt, hogy ha alá nem veti magát, *megszállják a császári palotát japáni csapatokkal.* A japán követ megelőzőleg nem nyilatkozott sem az idegen hatalmak képviselői, sem pedig a koreai kormányal szemben a diplomáciai viszony megszakításáról és a háboru megkezdéséről.

Harc egy angol hajóval.

Aden, febr. 22. A mikor tegnap a *Mongolia* nevű angol csomagszállítóhajó Adentől 460 kilométernyire nyugatra délután egy orosz vértés

hajóval és négy torpedóüldözővel találkozott, utóbbiak egyike megkísérelte, a *Mongolin elfogását*. E kísérlete azonban eredménytelen maradt. A hajóraj üldözte a hajót, de nem tudta elérni. A mikor a hajóraj *Ally t* jelzett, a Mongolia meglasztotta járását és átkutatták, az egyik torpedóüldözőről jelek útján *bocsánatot kértek*. A hajóraj valószínűleg azt hitte, hogy *szállítóhajót* fogott el.

Kína és a háború.

Sanghai, február 22. A japán konzul sürgetésére elrendelte a taotáj, hogy az itt lévő orosz ágyunaszád legkésőbb *délután öt óráig elhagyja a kikötőt*. Az ágyunaszád azonban *nem engedelmességet* a parancsnak. Hír szerint a *Seijang* hajóraj, mely jelenleg *Kianjan* előtt horgonyzik, *Sanghaiba* jön, hogy *segédkezzék* a rend fenntartásában és lehetővé tegye a japán hajózársaságoknak a Japán és *Sanghai* között való forgalmat ismét megnyitni.

London, február 22. *Pekingből* jelentik: *Az angol, egyesült állami, francia, német és olasz követek az orosz és japán követnek közös jegyzéket terjesztettek elő*, melyben azt a kívánságot terjesztik elő, hogy a *háború szorítkozzék Mandsuországra és ne terjedjen át kínai területre*.

London, február 22. *Otszáz kínai rabló a fuhau-i orosz őrséget megtámadta*. Rövid ütközetre került a sor.

A spanyolok ijedelmé.

Madrid, február 22. Arra a hirre, hogy az *angolok spanyol területet akarnak megszállni*, itt óriási pánik támadt. A spanyol értékjáradékok *hetven százalékkal* estek. A kormány kijelentette, hogy a hir *alaptalan*, de ezzel szemben tény az, hogy a *csapatmozdulatok megkezdődtek*. Hogy mi célból, senki sem tudja. Összes spanyol lapok felvilágosítást követelnek a kormánytól.

Az oroszok mellett és ellen

Pétervár, február 22. Az itteni kereskedők új orosz hajók építésére *ötven millió rubelt ajánlottak fel*.

Berlin, február 22. A lengyel szocialisták tegnap itt gyűlést tartottak, a melyen *az oroszok eddigi veresége felett örömeiket fejezték ki*.

Prága, február 22. A prágai orosz templomban tegnap *isteniszteletet tartottak az orosz fegyverek győzelméért*. A templomból kijövő orosz pártiakat az összesereglett oroszellenesek megtámadták. *Véres verekedésre* került a sor, a melynek során számos sebesülés történt. A rendőrség közbelépése vetett véget a verekedésnek.

Soisson, február 22. *Meline* képviselő a köztársasági egyesület gyűlésén beszédet mondott, a melyben visszautasította a forradalmiaknak a hadsereg ellen való támadását és azt mondta, hogy Franciaországnak jól fegyelmezett hadsereg és hatalmas hajóhadra van szüksége. Az *orosz-japán háború egész Európára áttérjedhet* és a valóságra emlékeztet hennünket. Ohajtjuk forrón az orosz csapatok győzelmét, de gondoljunk arra, hogy *mi következik e háború után*. Bárminő eredménnyel járjon is, ideje, hogy a széthuzás politikája helyére valóban nemzeti testvérieség politikája lépjen.

A cárné tépést készít.

Szentpétervár, február 22. A *cárné* ötszáz orosz asszonnyal együtt naponta *tépést és kötést készít a háború sebesültjei részére*.

Lemberg, február 22. A *Slowo Polskie* jelenté *Pétervárról*, hogy *Lamsdorf* külügyminisz-

ter kegyvesztett, *lett a cár nem akarja többé kihallgatáson fogadni*.

Pétervár, február 22. Itt fokozódik az ellenszenv *Amerika és Anglia* ellen, amely hatalmak már nyíltan foglaltak állást az orosz érdekek ellen. Annál barátságosabb a hangulat Németország iránt, dicsérik korrektül semleges magatartását. Franciaországban *törhetlen a bizalom*; tudják, hogy Franciaország támogatására minden pillanatban számíthatnak. Pétervárott biznak abban, hogy a Balkánon a nyugalmat sikerült fentartani.

A vasutasok fizetésrendezése.

(Az aradi vasutasok gyűlése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

A Magyar Államvasutak tisztviselőinek a fizetésrendezése tegnap az egész ország vasuti alkalmazottai körében szó tárgya volt. Aradon is tartottak gyűlést a vasutasok, amelynek előzményei a következők:

A vasutasokat mélyen sérti az, hogy amíg az állami és közigazgatási tisztviselőknek fizetési rendszertnek, addig ők még mindig kénytelenek megmaradni abban az állapotban, a melyre a m. államvasutak első organizációja alkalmával kerültek. A mostani mozgalmat az elmaradt fizetésrendezés és pragmatika érdekében a *szombathelyi* vasutasok indították meg, felhívást intézve a magyar államvasutak összes alkalmazottaihoz, hogy léptessék újra életbe azokat a tizenötös bizottságokat, a melyeket *Hegedüs Sándor* miniszterkedése idején az ígéretek folytán feloszlattak. Ezeknek a bizottságoknak hivatásuk volna, hogy a hivatalnokikarnak a vasuti szolgálattal és altisztekkel együttesen már benyújtott memorandumát sürögessék a miniszternél. Noha a fizetésemelés a pótlék alakjában már életbelépett, mégis szükség van a végleges rendezésre. Azért a vasutasok sérelmeket és kívánságokat új memorandum útján fogják majd *Hieromnyi* Károly kereskedelemügyi miniszter tudomására hozni és biztosan remélik, hogy az meghallgatásra fog kerülni, annyival is inkább, mert a miniszternek már eddigi ténykedésével után is meggyőződtek arról, hogy érdekeiket szívén viseli és ki fogja pótolni az eddigi kormányok mulasztásait, melyeket 26,000 emberrel szemben elkövettek.

A szombathelyi üzletvezetőség ezen átirata folytán az *aradi üzletvezetőség tisztibara* a vasuti szolgálattal és altisztekkel egyesülten vasárnapra előzetes értekezletet hívott össze az üzletvezetőség tanácsstermébe. A gyűlésen kimondták egy ad hoc bizottság megalakulásának szükséges voltát, és azt, hogy a szombathelyiekhez csatlakoznak.

Kosztolányi Béla felügyelő, koreinök nyitotta meg a gyűlést, mire *Bene Gyula* ellenőr válaszolt a gyűlés összehívásának okait, és indítványozta, hogy a gyűlés küldjön ki egy ideiglenes intéző tizenötös bizottságot. Ezt egyhangulag elfogadták, és nyomban megejtették a választást. A bizottságnak tagjai lettek:

Kosztolányi Béla elnök, *Binder* Lucian, *Bene Gyula*, *Fényes Kálmán*, *Hitel Dénes*, *Horiza János*, *Horóczy Ferenc*, *Kamarás Béla*, *Kürti Vilmos*, *Nagy Sándor*, *Prokay Mihály*, *Szily Pál*, *Szeczervovszky László*, *Vajda János*, *Vas István dr.*, *Végh Endre dr.*

A megalakulás után a külszolgálati főnökséghez intézendő felhívás szövege terjesztett elő. A felhívás csatlakozásra szólítja a főnökség hatáskörében levő hivatalnokokat. Ehhez az elnökön kívül *Szeczervovszky* László, *Kamarás Béla* és többen szoltak hozzá; ezután a felhi-

vás szövegét egyhangulag elfogadták, s elhatározták, hogy kellő számú példányban azonnal sokszorosítva, terjeszteni fogják az illetékes helyen.

Megbizta még a gyűlés a tizenötös bizottságot, hogy Arad város polgármesterénél a város közgyűlési termének jövő vasárnapra, azaz február huszonnyolcadikára való átengedése céljából járjon közbe, hogy ott tarthassák meg a *vasutasok nagygyűlését*.

TANÜGY.

(—) Iskolaszéki ülés. Arad szab. kir. város községi iskolaszéke folyó évi február hó 25-én, azaz *csütörtökön* délután 4 órakor a városháza emeleti kistermében *rendes havi* ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak, valamint az összes községi iskolai tanító urak és hölgyek ezennel meghívotnak.

A tanácskozás tárgyai: 1. A városi adóügyi osztálynak átirata az elmúlt iskolai évekről 34 tanuló után előirt 178 korona 60 fillér behajthatatlan tandíjhátraléknak leírása iránt. 2. *Lesák* Manóné aradi lakos kérelme a polgári leányiskolába járt leánya után az 1902—3 ik iskolai évről fennmaradt 22 korona tandíjhátralék elengedése iránt. 3. Arad szab. kir. város tanácsának átirata a *Séga* külvárosi községi iskola egyik tanítója és az ottani óvónő részére kijelölt veteményes kerteknek mely módon való bekerítése iránt. 4. Arad szab. kir. város közigazgatási bizottságának átirata, a városi közs. népoktatási intézeteket látogató gyermekek szellemi túlterhelésének orvoslása érdekében teendő intézkedések tárgyában. 5. A kiküldött bizottság javaslata az aradvárosi női ipariskola átszervezése tárgyában. 6. A *Weitzer-utcai* elemi leányiskola tanterületének véleményes jelentése *Szabó* Clarissa tanulóknak a közimunka tanulás kötelezettsége alól való felmentése iránt. 7. Az iskolafelügyelő bemutatja az 1902—903. iskolai év tanügyi állapotáról szerkesztett évi jelentést. 8. Jelentés az 1903—904. iskolai év *első felére* befolyt tandíjösszegeiről és a fennmaradt tandíjhátralékokról. 9. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról, Aradon 1904. évi február hó 22-én. *Institőr*s Kálmán a. k. iskolaszéki elnök.

A politika eseményei.

(A képviselőházi ülésnek végén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, február 22.

(A király cercle-je.) A király ma a delegátusok tiszteletére ebédet adott. Az ebédet követő cercle igen gazdag volt politikai vonatkozásokban. A király hosszabban beszélgetett *Goluchovszky*, *Tissa* István és *Pitreich* miniszterekkel, továbbá *Szell* Kálmánnal.

Harkányi bárótól azt kérdezte a király, hogy meddig tart a delegáció.

— Az ülészak remélhetőleg hamar be fog zárulni.

— Kivánatos volna, — mondta a felsége, — ha már most a *kepviselek* ott-hon is *mihamarább megkezdik a munkát*.

Wlassics Gyulától olaszországi útja felől, *Münnich* Auréltól pedig a hadügyi költségvetés dolgában kérdezősködött a király. *Papp* Gézával hadügyi kérdésekről, *Darányi* Ignáccal a delegációkról beszélgetett.

Miklós Odön előtt kijelentette a felsége, hogy rendkívül figyelemmel kísérte az *elehvezési albizottságban* kifejlődött vitát, a mely sohase volt oly érdekes, mint az idén. Azután igen dicsérően szolt a király e tekintetben *Pitreich* hadügyminiszteréről.

Majd a király a magyarországi új pártalakulásról beszélt és kifejezte azon kívánságát, hogy a *parlament minél hamarabb akciókepes legyen*.

Láng Lajossal beszélgetett a király,

végül *Dokus* Ernő előtt a szombati *szocialista tüntetések* felől kérdezősködött.

Dokus Ernő, aki a szabadelvű kör gazdája, elmondta, hogy ötven szocialista biciklin jött a szabadelvű klub elé, s mikor a tüntetésnek vége volt, s a rendőrség közeledett, biciklire ugrottak s eliramodtak. Csakhogy, — folytatta *Dokus*, — a mi rendőrségünk is modern ám, a rendőrök közül többen kerékpárra ugrottak s utólérték a tüntetők egy részét.

A király jót nevetett ezen a leírásán. *Apponyi* Albert gróf nem jelent meg az ebéden, s már tegnap kimentette magát.

(*Harc az obstrukció ellen.*) Bécsből táviratozzák: A kormány a delegációk tárgyalásainak befejezte után megismerteti a szabadelvű párttal az *obstrukció megszüntetését célzó terveit*, amelyeket a kormány azonnal megvalósítani készül.

Arad sportesztendeje.

(*Magyar Vívóakadémia. — Országos tornanünnep. — Az A. A. C. tenniseversenye. — Aradi atléták a budapesti díjbirkózó versenyen.*)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 22.

Az idei esztendő valóságos aranykort jelent Arad sportéletében. Annyi sportesemény, a testi ügyesség oly sok irányu bemutatása rég nem vonta magára Aradon a közönség figyelmét, mint ebben az évben, amelyen országos érdekességű tornaverseny, vívóakadémia lesz városunkban és amelyen az aradi atléták az ország határain kívül is hivatva lesznek az aradi névnek dicsőséget szerezni.

A pünkösdi ünnepek alkalmával tartandó országos tornaverseny keretében *országos vívóakadémiát* rendez az *Aradi Tornaegyesület*. Erre a vívóakadémiára a *Magyar Vívómesterek Egyesülete* útján meghívták az összes magyar mestereket és tanítványait. A Magyar Vívómesterek Egyesülete örömmel fogadta a meghívást, különösen, mivel a vívóakadémia teljesen magyar jellegű lesz. Csak magyar mesterek és amatőrök, magyar rendszer szerint és magyar karddal mérkőzhetnek.

Ez a rendkívül érdekesnek és magas sportévezetést nyújtóan ígérkező vívóverseny az aradi nyári színházban fog lefolyni. A közreműködők ezüst éremmel és oklevéllel lesznek kitüntetve; utazásuknál nagy kedvezményekben és Aradon ingyenes ellátásban részesülnek. A vívóakadémia mellett a nyári színházban fog lefolyni a torná zöldeképek, gulák és a női tornázók buzogánygyakorlatának bemutatása is.

Az *Aradi Atlétikai Klub* sokoldalú működésével mozdítja elő a hazai atlétika ügyét. Az idén meghonosítja Aradon a *lawn tennis* versenyt, a melyekben nők is résztvehetnek. Június hó vége felé *atlétikai viadalt* rendez a klub, augusztus havában pedig *országos vívóversenyt*. Szeptemberben megismétli az atlétikai *hadi viadalt* s emellett a *football* csapat a főváros és a vidék jelentősebb csapataival fog mérkőzni.

Az *Aradi Atlétikai Klub*ba legutóbb 100 korona tagsági díjjal klub alapító-tagul beléptek: *Boros Béni*, *Dániel Endre*, *Holló István*, *Laczay István*, *Nikodém János*, *Szathmáry János*, *Vécsy Jenő*, a klub rendes tagjává pedig: *Billica Miklós* pénztári ellenőr, *Boros József* joghallgató, *Belezay Antal* bölcsészhallgató, *Szalkoczy Lajos* kir. alügyész.

Pár nappal ezelőtt vette kezébe a klub

titkára a magyar olimpiai bizottság levelét, a melyben a bizottság értesíti a titkári hivatalt, hogy *Fóthy Nándor* kiküldetése bizonyosra vehető s maga az olimpiai bizottság 1500 koronával járul a kiküldetés költségeinek fedezéséhez.

A magyar labdarugó szövetség, a mint megírtuk, *Szathmáry János* urat, az AAC. elnökét *hites football bírónak* kinevezte. A magyar testgyakorlók köre vasárnap, azaz e hó 28-án tartja Magyarország díjbirkózó bajnoki versenyét Budapesten, melyre az AAC.-ot illetően képviselő elutaznak ifj. *Vas Gusztáv* titkár, *Molitorisz József* sportintéző, dr. *Vas István* főjegyző és *Bogán Károly* választmányi tag. A verseny Aradra nézve is érdekes lesz, mert azon két jeles aradi birkózó vesz részt.

Beszélgetés Damjanichnéval.

(*Mikor született Damjanich?*)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 22.

Vasárnapi számunkban közöltük az aradi róm. katolikus plébánia esketési anyakönyvének bejegyzését, a melyet *Damjanich János*nak az aradi vértanunak és *Csernevits Emilián*nak házasságkötéséről foglaltak az anyakönyvbe. E bejegyzés szerint *Damjanich* a házasság megkötésekor, 1847-ben *harminc éves volt*, — és így tehát nem 1804-ben, hanem 1817-ben született volna. Már ekkor hozzátettük, hogy e bejegyzés téves, miután ugyanennek adatai szerint *Damjanich* Aradon született, pedig születése az aradi görög keleti szerb egyház 1817. évi anyakönyveiben nem fordul elő.

Damjanichné ma ezen eskető levél dolgában fölkereste egy fővárosi újságíró, a ki előtt a tisztos urnó a következőket mondotta:

— Én úgy tudom, hogy férjem 1804-ben született. Okmányok nincsenek férjem születésére nézve birtokomban, de én úgy emlékszem.

Miután elmondta, hogy ő 1819-ben született, tehát az esküvő alkalmával nem volt husz éves, hanem *huszonnyolc*. Ebben is hibás az anyakönyv.

Az aradi kivégzés után — folytatta *Damjanichné*, — az osztrákok házkutatást tartottak nála és mindent felhántak. Sok családi okmányt, ruhát, még a *menyasszonyi ruháját* is lefoglalták és elkobozták.

Néhány év múlva ez az eset ismétlődött. *Damjanichné* az októberi gyásznapi után *Makóra* költözött és egy rokonánál időzött. Itten gyűjtést indított az osztrák börtönökben szülő magyarok és azok családjai számára. Ezért Nagyváradra, a haditörvényszék elé idézték. Fivérét kérte, hogy kísérje el a hadi törvényszék elé. Ott csak annyit kérdeztek tőle, hogy kiknek gyűjtött.

— A fogságban levőknek, — felelt *Damjanichné*, — és erre el is bocsátották.

De ezalatt, míg Nagyváradot megjárta, *Makón* a katonák behatoltak lakásába, feltörték iróasztalát, s leveleit, okmányait elvitték. Ez az oka, — végezte *Damjanichné*, — hogy férje születésére nézve nincsenek okmányok a kezei között. Úgy emlékszik, hogy 1804-ben született, de biztosan nem tudja.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi polgári jótékony négyzet. f. évi február hó 23-án *kedden délután öt órakor* a megyeháza földszinti kistermében választmányi gyűlést tart.

A nagylaki választás.

(A választási elnökök. — A függetlenségi párt jelölt gyűlése. — Küldöttség *Hász Antalnál*.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, február 22.

A nagylaki választást, a mint megírtuk, a csanádmezei központi választmány *március 5-ére* tűzte ki. Ez alkalommal a választás vezetőségét a következőképp alakította meg.

Választási elnök: *Hervay István* főjegyző, a szavazászedő elnökség elnöke: *Tornay Ivor*. Helyettes elnökök: *Major György* és dr. *Buck Adolf*. Választási jegyzők: *Kacsinka* és *Tápay Ferenc*. Helyettes jegyzők: *Pataki Aurél* és *Kohn Lajos*. A szavazás két küldöttségelött fog történni, miután az összes választók száma a 2500-at meghaladja. Egyben utasították az alispánt, hogy két század gyalogság és két század huszár kirendelése iránt az intézkedéseket tegye meg.

A nagylaki kerület függetlenségi pártja vasárnap délután négy órakor Nagylakon, *Schaller József* dr. pártelnök házában tartotta jelölt gyűlést, a hol a választók nagy számban jelentek meg.

Az országos függetlenségi és 48-as párt részéről, *Kossuth Ferenc* megbízásából, *Barabás Béla* dr. alelnök vett részt a gyűlésen. *Barabás* délben érkezett meg Nagylakra, s a vasuti állomáson *Bakos Odön* dr. üdvözölte.

A jelölt gyűlést *Schaller József* nyitotta meg, lelkes szavakban buzdítva összetartásra és egyetértésre a kerület függetlenségi polgárait. Majd konstatálva, hogy a jelölt gyűlésen a kerület tizenhárom községe képviselve van, a gyűlés vezetésére *Barabás Bélát* kérte föl.

Barabás Béla az elnöki széket elfoglalván, felszólította a megjelenteket, hogy jelöltet ajánljanak. A községek képviselői sorban *Nagy Sándor* dr. aradi ügyvédet ajánlották, a mire *Barabás* a nagylaki függetlenségi és 48-as párt jelöltjéül *Nagy Sándor* dr.-t jelentette ki.

Az összegyűlt választók erre *Bakos Odön* dr. lakása elé vonultak, hogy az ott tartózkodó *Nagy Sándor* dr.-t a jelölés elfogadására kérjék. *Nagy Sándor* dr. megköszönte a bizalmat, kijelentette, hogy a jelölést elfogadja. Ez alkalommal *Barabás* intőzött gyújtó hatású beszédet a néphez.

Nagy Sándor dr. *kedden* tartja meg Csanád-Palotán és Kövegyen programbeszédjét. Azután a többi községekre kerül a sor. A kerület székhelyén, Nagylakon, vasárnap lesz a programbeszéd megtartva. *Nagy Sándor* e körútján *Kubik Béla*, *Barabás Béla* és *Justh Gyula* orsz. képviselő, *Schaller József* dr. pártelnök, Aradról pedig *Müller Károly* pártelnök, *Szalai Arnold* dr., *Tabakovits György* dr. és még többen fogják kísérni.

A nagylaki kerület szabadelvű pártjának harmincöt tagu küldöttsége e hó 18-án tisztelt *Hász Antal* tóthánhegyesi birtokos lakásán, hogy neki a jelöltséget följánlják. *Hász* a jelöltséget elfogadta, s kijelentette, hogy e hét végén fogja a kerületben programbeszédjét megtartani.

A választók egy kis töredéke *Szűcs János* apátfalvi plébános jelöltsége mellett foglal állást, a ki *Szederkényi*-párti programmal szándékozik föllépni.

Az árvaház a bíróság előtt.

(Balázs Ferenc följelentése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, február 22.

A város legutóbbi közgyűléseinek egyikén, a mint ismeretes, a polgármester bejelentette, hogy Balázs Ferenc árvaházi igazgató az elene intézett támadások ügyében följelentést tesz a bíróságnak.

A följelentést ma adta le *Parcz* Béla dr. ügyvéd, mint Balásznak jogi képviselője az aradi kir. ügyészségnél *Seilágyi Kis* István aradi ácssegéd ellen, a ki másként *Kis Ferenc* néven is ismeretes, és aki az aradi szocialistáknak november 22-én tartott népgyűlésen az ismert vádakot fölhozta, mint tettes ellen, özv. *Seilágyi* Istvánné és *Toma* Jánosné árvaházi mosónők és *Sárosi* Erzsébet árvaházi növendék, mint tettestársak ellen. A följelentés szerint *Sárosi* Erzsébet árvaházi növendék, a ki javíthatatlan magaviselete miatt több alkalommal büntetésben részesült, összeheszt *Szilágyi* nével és *Tománéval*, a kik közül az első anyja, az utóbbi pedig anyósa *Szilágyi Kis* Istvánnak, s ők hárman együtt az intézetben történt egyes eseményeket elferdítve és nagyítva, rávették *Szilágyi Kis* Istvánt, hogy a szocialisták népgyűlésen az árvaház vezetőségét támadja meg.

A följelentés sorra reflektál az elhangzott vádakra, s hangoztatja, hogy miután azokról a lapokban is tudósítások jelentek meg, a vádak a nyilvánosság minden kriteriumát magukban foglalják. Kijelenti Balázs, hogy a valódiság bizonyításának elrendelését nemcsak nem ellenzi, hanem azt határozottan kívánja és elrendelni kéri. Tanukul hívja föl *Posgay* Lajos dr. városi főorvost, *Tisch* Mór dr. városi tb. főorvost, *Simay* Istvánt és *Domonkos* Lajost, mint az árvaházi igazgató-választmányának a város, és özv. *Hudetz* Ferencné s *Abrai* Lajost, mint a polgári jótékony négyesület által kiküldött tagjait, tanukul jelenti be még: *Wéber* Ágoston községi tanítót, *Bartos* István árvaházi tanítót, özv. *Vanis* Gyuláné árvaházi gondnoknőt és még többeket.

HIREK.

— Személyi hir. A nagyváradi gyaloghadosztály parancsnoka *Steinsberg* Mór altábornagy tegnap Aradon időzött.

— A svéd király Bécsben. *Stockholmból* táviratozzák: *Oszkár* király tegnap Bécsbe utazott.

— A hercegprimás állapota. *Vasary* Kolos biboros hercegprimás állapotában a javulás tartós bár, de az éjjel többször láz gyötörte, s nyugtalan éjjele volt. A tegnapi nappal ott járt a primási palotában *Tizza* István gróf miniszterelnök, ma pedig hátrahagyták névjegyüket *Darányi* Ignác, *Apponyi* Albert gróf.

— Irodalmi estély a városházán. A Kölcsey-egyesület irodalmi szakosztálya ma, kedden délután öt órakor tartja felolvasó ülésének negyedik estélyét. A szakosztály felolvasó ülésait ezentúl így most is elnöki megnyitó fogja bevezetni, a melyet ezuttal *Tolnai* János dr., a szakosztály alelnöke fog elmondani. Az aradi írói gárda régi ismert erőssége *Tolnai* János dr. kit bemutatni az aradi közönségnek felesleges. A tulajdonképeni felolvasás *Seüllösi* Zsigmond dr. munkájával fog kezdődni. Ertekezésének anyaga a „*Sasfók*”, a reichstadti herceg és II. Rákóczi Ferenc sokban hasonlatos sorsáról való hangulatkép lesz. *Varsagh* János az erős tehetségű lírikus legújabb verseit fogja felolvasni, míg *Radó* Károly dr. az ötletes, szellemes vigjátékiró humo-

reszket olvas fel. Különösen ki kell emelnünk az estély két hőlgytagjának szereplését. A zongora-művészet hívatott mestere özv. *Traytler* Andorné lesz, ki Beethoven Sonata Appassionata I-ső részét fogja előadni. Enekszámmal, az aradi közönség egy bájos kegyeltje: *Brunhuber* Mariska urhölgy fogja gyönyörködtetni a hallgatóságot, ki Donizetti egy bájos dalát fogja énekelni *Orbán* Arpád, az aradi nemzeti színház karnagyának művészi kísérete mellett. Belépő jegyek előre válthatók ifj. *Klein* Mór, *Réthy* Lipót és fia, vagy *Kerpel* Izso urak könyvkereskedéseikben. A Kölcsey-egyesület tagja 1904. évre szóló tagsági nyugtájuk felmutatása mellett belépőjegy váltása nélkül látogathatják a felolvasó estélyeket.

— Az angol király balesete. *Londonból* jelentik, hogy *Edvárd* király ma a *Cumberland* cirkálóhajó megtekintése közben a fedélzeten elcsuszva elbukott. A király egész súlyával a földre zuhant és homlokán, valamint arcán *vérző surlódást* szenvedett. Sérülései nem veszélyesek.

— Csikszeredai választás. Csikszeredáról táviratozzák: A csikszeredai kerületben a képviselőválasztás reggel nyolc órakor kezdődött. Délelőtt tíz óráig leszavazott három községből *Györgypál* Domokos Ugron-párti jelöltre 157 és *Egyedi* szabadelvűre 76. A választás öt órakor ért véget, a következő eredménnyel: *Györgypál* Domokos kapott 770, *Egyedi* Arthur 309 szavazatot s így 461 szótöbbséggel az Ugron-párt jelöltjét választották meg.

— A temesvári szerb püspök megerősítése. A király dr. *Letics* György görög-keleti szerb érseki udvari archimandrita és teológiai tanárnak a karlócai gör. kel. szerb püspöki zsinat által temesvári gör. kel. szerb püspökké történt megválasztását jóváhagyta. Az erre vonatkozó királyi kéziratot a hivatalos lap vasárnapi száma közli. *Letics* György temesvári görög-keleti szerb püspök, ki néhány nap óta Budapesten tartózkodik, ma Bécsbe utazott, hogy az esküt a király kezeibe letegye. Az új püspök *Brankovics* patriárka kísérelében e hét végén *Karlócra* utazik, hol az ottani székesegyházban felszentelése meg fog történni. A beiktatás *Temesvártól márcis hó 10-épe* felé nagy fényvel fog végbemenni. A püspök megerősítésének híre különösen *Temesvárott* keltett nagy örömet, mert az új püspököt általánosan mint a szerb hierarchia egyik legtudósabb tagját ismerik, ki magyar érzelmeit sohasem titkolta.

— Lövésárlások a román kormány részére. *Szegedről* táviratozzák: A román kormány megbízottai *Csongrád* községben ötszáz lovat vásároltak, darabját 425 frankért.

— Eremiták bankja. Nagyikindáról táviratozzák: Abban a bankban, melynek *Eremita* Pál, a meggyilkolt képviselő volt az elnöki igazgatója, kellemetlen állapotok támadtak, melyek veszéllyel fenyegetik a kikindai pénzüpiacot. *Eremita* halálakor ugyan az igazgatóság azt ígérte, hogy az ügykezelésben nem lesz változás, de mióta *Kásztory* János nagybirtokest bízták meg az igazgatósággal, azóta a kiscgazdákat nagy veszély fenyegeti. Az intézet ugyanis minden bevezetés nélkül fizetésre szólította fel az összes váltóadókat, hogy a tömegesen jelentkező kivevőket kielégíthesse. A prolongációt kérőknek a bank haladékat nem ad, s így máris több kiscgazda váltóját peresítette. A városi tanácsban tegnap interpelláltak is a polgármestert, hogy a bankban fekvő városi pénz nincs-e veszélyben, amire megnyugtató feleletet kaptak. A bank viselke-

dése azonban különösen a kiscgazdák körében nagy riadalmat kelt.

— Letartóztatott gavallérok. A *temesvári* rendőrség e hó 20-án este 6 órakor táviratot intézett a rendőrséghez, hogy a temesvári vilamoson *Major* Lajosné zsebéből egy 4600 kor. tartalmazó tárcát kiloptak. A temesvári rendőrség egy notorius tolvajt gyanúsított a tett elkövetésével és kérte annak kinyomozását, miután a tolvaj a jelek szerint Arad felé vette útját. *Rédli* János detektív ma éjjel egyik éjjeli mulatóhelyről kijövő idegeneket látott, a kikről megtudta, hogy ruházatukhoz képest feltűnően költségesek. Nyomon követte őket és látta, a mint bementek egy aradi ékszerészhez; mikor kijöttek, megtudta, hogy 190 forint áru ékszer vásároltak. Innen egyik ruhakereskedőhöz ment a két ember s itt új ruhákat vettek. *Rédli* a feltűnő költséges gyanuba ejtette, úgy, hogy mikor a két uriasan öltözködött egyén épen a gyorsvonatra akart szállni, igazolásra szólította fel őket. A rendőrségen *Greén* Nándor tb. főkapitány ügyes keresztkérdéseivel teljesen kiforgatta a magát *Gottfried* Jakabnak nevező egyént, kinek pénztárcájában 1581 korona készpénzt találtak. Arra a kérdésre, hogy honnan vette a pénzt, azt felelte, hogy az megtakarított pénze, de mivel ez a nagy mulatozás és pazar költséges után nem látszott valószínűnek, *Greén* kapitány előzetes letartóztatásba helyezte a két gavallért. Az egyik *Gottfried* Jakab vásári pipaárus, a másik *Selmeczy* György vásári könyvárus. A mint kiderült mindkettő utazó zsebtolvaj. A két tolvaj estig tagadt, de este beismerő vallomást tett, hogy ők a temesvári zsebtolvajlás tettesei. Ma reggel átvették őket a temesvári rendőrség kiküldöttel. Az ellopott pénzből kétezer korona hiányzik.

— Újabb fizetésképtelenség a tőzsdén. Fővárosi tudósítónk a budapesti gabona-tőzsdén előfordult újabb fizetésképtelenség hírére táviratozza. A tőzsdén ma erősebb árhullámzások voltak s az októberi buza a *Kramer* József gabonabizományos cég ellen teljesített excentív fedezések következtében 9 korona 15 fillérre emelkedett. E miatt az említett cég fizetési zavarokba jutott. Ma este a cég passívái 182,000 koronát tettek ki, amelyből 40,000 koronát a budapesti gabona-tőzsde, 142,000 koronát a vidéki megbízó felek követelnek, a kikkel a cég üzleteket kötött, de a részükre kimutatott nyereséget kifizetni nem tudta. A budapesti bankoknál a cégnek 300,000 korona összegű váltója van elhelyezve, de azokra elsőrendű vidéki cégek vannak aláírva, tehát a bankok fedezve vannak. Az esti órákban a cég *március hó 10-éig* moratoriumot, ennek letelte után pedig *huszonöt százalékos egyezséget* ajánlott. A hitelezők legnagyobb része a moratoriumhoz hozzájárul, de az egyezségi kvótát nem fogadták el.

— Óriási tűzkatasztrófa Párisban. *Párisból* jelentik, hogy a *Sebastopol* köruton óriási tűz pusztított. A tűzoltóság idejekorán megjelent ugyan, de a nagy géplétrák, amelyeket az égő épület falaihoz támasztottak, rövidnek bizonyultak. A feldühödött tömeg kifütyülte a tűzoltókat. A leégett épületben öt munkás megszenesedett holttestét találtak; akik leugrottak, azok szétzúzódtak a kövezeten. A leégett gyár tulajdonosának családja, az asszony kivételével, aki nem volt otthon, elpusztult. Egy gyarmatezredbeli katona, aki az égő házzal szemben lakik, valóságos hősként viselkedett. A balkonról egy ruhat nyújtott át az égő ház ablakára, és azon átkuszva, igyekezett menteni. Eddig tizenhárom holttestet találtak, de még néhány

szobát nem lehetett átkutatni. A tüzet egy vi-
gyázatlan munkás okozta.

— **Aranylakodalom.** Nagel Vilmos kunágotai
birtokos, a csanádmezei szabadalvúpart alelnö-
ke s a megye egyik legtekintélyesebb alak-
ja, tegnap ünnepelte nejevel, szül. Gábor Auguszt-
ta urasszonnyal házasságának ötvenedik évfor-
dulóját. Az aranylakodalmon a Nagel-család
összes tagjai a nagyszámú vendég, mintegy
száznegyvenen jelentek meg a kunágotai kas-
télyban s lelkesen ünnepelték a jubiláló házaspárt.

— **A szocialisták tüntetése.** Fővárosi tudó-
sitónk írja: A szombati szocialista zavargás
ügyében a rendőrség nagy erővel folytatja a
vizsgálatot. A nyomozás adatai szerint már is
megállapítható, hogy a zavargásban a *szocia-
lista pártvezetőség* keze működött. A zavargás
részleteit ugyanis az asztalos segédek szak-
egyesületében beszélték meg, ahol a szocialista
pártvezetőség egyik tagja *Wellner Jakab* szer-
vezte és irányította a szabadalvú kör előtti
zavargás részleteit. Ő volt az, aki felbuzdította
a tüntetésre a sztrájkban levő és így munkás-
talan asztalos segédeket. Ugy értesülünk, hogy
a rendőrség *Wellner Jakab* ellen is *bűnfenyítő*
eljárás indít, mint a zavargásra felbuzgó ellen.
De élénk figyelemmel kíséri a rendőrség az
esetleges további fejleményeket is, és a leg-
erélyesebben fogja üldözni a bujtogatókat,
akiknek a zavargásban résztvevő munkások
csak eszközeik. A budapesti rendőri sajtóiroda
egyébként ma a következő újabb részleteket
közli: A szombaton este a Lloyd-klub előtti za-
vargásból kifolyólag a rendőrség magánosok el-
leni erőszak büntette miatt letartóztatta *Czeisel*
Jenő 18 éves asztalos segédét, akit tetten ér-
tek, amikor az ablakokat zúzta be. Ezt külön-
ben ő maga is beismeri. — *Hatóság* elleni
erőszak büntette miatt tartóztatták le *Rosenblüh*
József 27 éves mázolt, aki *Horváth* Jó-
sef rendőrt a Lloyd épület előtt követve úgy
dobta meg, hogy a szegény rendőrt előntötte a
vér. A többieket szabadon eresztették, akik
ellen magánosok elleni erőszak címen folytat-
ják az eljárást. Ezek a következők: *Páni Ká-
roly* napszámos, *Bükfalvy Lajos* lakatossegéd,
Farkas János asztalossegéd, *Dékány Gyula* asz-
talossegéd, *Benjamin Ferenc* asztalossegéd,
Fischer Emil kereskedősegéd, *Fuchs Nándor*
droguista gyakornok, *Glück Abraham* szoba-
festősegéd, *Oláh Dániel* asztalos munkás, *Hum-
mel István* szabó, *Agócs József* kőműves, *Vágó*
Béla bölcsészettan hallgató, *Bujáky Gyula* asz-
talos, *Mikler Samu* kereskedősegéd. *Czeisel* Jenő
és *Rosenblüh József*et átkísérték az ügyész-
séghez.

— **A posta köréből.** A nagyvárad m. kir.
posta- és távirtdaigazgatóság közlirre teszi, hogy
a *gyulavarsándi* posta- és távbeszélő hivatal kéz-
besítési kerületébe tartozó *Jánosházi* pusztát
1904. február hó 16-tól kezdve postailag és tá-
virtdailag az *eleki* posta- és távirtdahivatali kéz-
besítési kerületébe kebelezte át.

— **Witt Emil vizsgálati fogságban.** *Witt*
Emil, a váltóhamisító aradi vasuti hivatalnokot a buda-
pesti rendőrség vasárnap szállította át a buda-
pesti törvényszék fogságába. Dr. *Sárkány Lajos*
vizsgálóbíró nyomban az átszállítás után kihall-
gatta s elrendelte a bűnvizsgálatot a *vizsgálati*
fogság fentartásával. *Witt* a vizsgálati fogságot
elrendelő bírói határozat ellen felfolyamodott a
vádtaácsához, amely tegnap jóváhagyta a viz-
sgálóbíró határozatát.

— **Eljegyzés.** *Husztik Lajos*, az arad csanád-
i gazdasági takarékpénztár makói fiókintéze-
sének könyvelője tegnap tartotta eljegyzését Ma-
tón *Borotvács Boriska* kisasszonnyal, özv. *Bo-
rotvács Dezsőné* leányával.

— **A budapesti pincérvavargások.** Budapest-
ről írják: Az utóbbi napokban történt pincér-
vavargások ügyében a rendőrség az összes
fogottak ellen *magánosok elleni erőszak* címén

bűnfenyítő eljárást indított. Letartóztatta *Hein-
rich Pált*, a pincérek szakegyesületének elnö-
két, *Farkas János* alelnököt, *Hochstädter Ignác*,
Friedmann Miksa facér pincéreket és *Kóta La-
jos* asztalossegédet. Ezeket átkísérték az
ügyészre. A szabadonlévők, de a zavargáson
tettenértek ellen is bűnfenyítő eljárás folyik. A
belügyminiszter a pincér-szakegyesületet *fel-
függesztette a működésétől* s ellene elrendelte a
vizsgálatot és ennek az eredményétől teszi füg-
gővé, hogy a további működését megengedi-e,
vagy pedig végkép *feloszlátja*. Az egyesület
működésének a felfüggesztését elrendelte a
belügyminiszter, mert az egyesület örve alatt
törvénybe ütköző cselekedetek folytatását en-
gedte meg, sőt hozzájárult a törvényellenes
üzelmek vezetéséhez.

— **Nagy sikkasztás Budafokon.** Kinos eset
tartja szombat óta izgatottságban Budafok kö-
zönségét. A községnek egy régi hivatalnok,
aki a község szolgálatában állt meg, a folyó
hó 18 án tartott váratlan pénztárvizsgálat al-
kalmával nagy összeg pénzrel nem tudott be-
számolni. A sikkasztásról budapesti tudósítónk
a következőket írja:

Folyó hó 18 án, szombaton történt, hogy
Budafok község főjegyzője és adóügyi jegyzője
váratlanul megrovincsolták a község pénztárát,
amikor 10.300 korona hiányt konstataáltak.
Schmied János pénztáros, aki már 35 éve van
a község szolgálatában, nem tudott fölvilgosi-
tást adni a pénz hollétéről. Szombaton is, va-
sárnap is folyt a vizsgálat, aminek volt is ered-
ménye, amennyiben a hiányzó összegből 2000
koronát megtaláltak. A tévedés közönséges
összeadást hibából származott. A még hiányzó
8300 koronát azonban nem találták meg. —
Schmied János, akit ez a csapás teljesen ösz-
szűrt, hazament Péter Pál-utcai lakására, hol
rögtön ágyba feküdt. Hétfőn reggel kilopózott
a szobából, fölment a padlásra és egy ruha-
szárító kötélre *felakasztotta magát*. Véletlenül
nagyénje, aki egyszersmind gazdasszonya is,
éppen akkor hazajött. Rögtön feltűnt neki,
hogy *Schmied* nincsen az ágyában, rosszat sejt-
tett, keresni kezdte s a padláson aztán meg-
találta. Segítségért kiabált, mire a szomszéd
mészáros és palinkamérő fölzaladtak a padlás-
ra, az eszméletlen súlyos testet lehozták és
ágyba fektették. A gyors segítség még életre
hozta. Azóta aztán buskomorságba esett *Schmied*
János. Napokon keresztül nem lehet szavát
venni, többször *örülési rohamai vannak*. Nagyon
valószínű, hogy becsületének halálát nem éli túl.
A csendőrség tázasan kutat. Sajnos, azonban
eddig még eredménytelenül. Nagyon megnehe-
zít a vizsgálatot az, hogy *Schmied Jánost* nem
lehet kihallgatni. A vizsgálatot vezető *Girardi*
bírói főszolgabíró tegnap átvizsgálta az összes
könyveket, természetesen szintén sikertelenül.
A község kára aligha térül meg, habár a pénztá-
ros, a kinek vagyonára elrendelték a
bűnügyi zárlatot, vagyonos ember. A va-
gyon azonban elhunyt felesége után a
gyermekre szállott, akik azzal az indokolás-
sal, hogy az apjuk nem követhette el a sik-
kasztást, egyelőre tudni sem akarnak arról,
hogy az édes apjuk becsületét a saját vagyoni
romlásukkal mentse meg.

— **Szabómunkások sztrájkja a fővárosban.**
A budapesti szabómunkások vasárnap délután
a Hermina-kertben gyűlést tartottak, amelyen
egybeállították a követeléseiket. Ezek a követ-
kezők: Az otthon dolgozó szabó kistiparosok
számára új árszabály állapítandó meg a kü-
lömböző ruhanemek szerint, a nagyműhelyekben
és kistiparosoknál dolgozó munkásoknak darab-
számos fizetés helyett órabér fizetendő, a mun-
kaidő 10 és fél órában, még pedig, d. e. 7—12 ig,
délután 1—1/27 ig állapítandó meg. A külön-
órakért a rendes bér másfélszerese, az éjszakai
órákért a rendes bér kétszerese fizetendő. A
bérminimum megállapítása, a vasárnapi mun-
kaszünet megállapítása és a sztrájk miatt sen-
ki sem bocsátható el. A követeléseket memo-
randum alakjában ma nyújtották be a ruhaké-
szítők ipartestületének. Ha a mesterek nem fo-
gadják el a követeléseket, a szabómunkások
kimondják a sztrájkot.

— **Magyar név.** *Pollák* Frigyes magyarpécskai
illetőségű békéscsabai lakos családi nevének „Do-
nát”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter
megengedte.

— **Lopások a megyében.** F. hó 21-én kora
hajnalban a *borossebesi* pályaudvaron *Szűts Fe-
renc* vasuti vendéglős elárúsító helyiségének aj-
taját ismeretlen tettes álkulcsossal fölnyitotta és
az asztal fiókjából vagy 4—5 koronát tartalma-
zó pénztárcát, és élelmi szereket ellopott. Ugyan-
azon éjjel *Buttyinban* *Grozda János* dr. ügyvé-
det is meglopták. A tolvajok ismeretlenek.

— **Rendkívüli cipőforgalom** *Porter Vilmos*nál.
Tulzsfolt raktár miatt, a *Porter Vilmos* Nagy
Aruházában lévő cipő árak jelentékenyen leszáll-
ított árak mellett adatnak el, ez idő szerint.
Ugy gyermek, mint férfi és női áru feltűnő nagy
választékban van képviselve, s számos tavaszi
ujdonságot is találnak ott. A közönség saját ér-
dekét követi, ha most ezen vásárlásait megte-
szí, mivel igazán jelentékeny megtakarításokat
tesz. Emellett minden vevő a fénykép kedvez-
ményt is élvez, csupán a díszes papírkéretért
kell három koronát megtérítenie. Vidéki ren-
delések azonnal eszközöltetnek, telefon szám 824.

— **Aki kertjét szereti,** szép virágokat és ki-
tűnő konyhakerti terményeket akar, az fedezze mag-
szükségletét *Mauthner Ödön* cs. és kir. udvari mag-
kereskedésében Budapesten, *Rottenbiller-utca* 33. A
cég idei árjegyzékét, mely 226 oldalra terjed, ki-
vanatra mindenkinek ingyen küldi. Ezen árjegyzék
az általánosan ismert, világhírű, kitűnő magvakon
kívül, még a különösen érdekes és meglepő kony-
hakerti- és virágujdonságoknak egész sorozatát is
tartalmazza. 3439

— **Szoba illatok** a legfinomabb minőségekben.
1 üveg 70 fillér *Vojtek* és *Weisz*nál Aradon. 44

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Csecsemőgyilkos az esküdtek előtt.** Nem-
régiben történt, hogy *Kirics Porfirné* világosi
asszony, aki sógorával *Kirics Liviuszszal* és
ennek feleségével együtt lakott *Kirics Porfir*
házában, sósavval megölte sógoránje csecsemő-
jét, akinek a szájában öntötte be a gyilkos fo-
lyadékot. *Kirics Porfirné* már régóta szerette
volna kiüldözni a férje házából a sógorcsaládot,
mivel ennek is volt egy háza *Világoson*. Egy-
izben *Kirics Liviusz* eltávozott a szobából és
a csecsemőjét *Kirics Porfirné*val hagyta egye-
dül. A kis gyermek sikoltozására szaladt visz-
sza, és ekkor azt látta, hogy a gyermek a
sógoránje karjaiban van s szájából vöröses bar-
na folyadék ömlik ki. A kis gyermek másnap
meg is halt. Szándékos emberölés büntette
miatt került *Kirics Porfirné* az esküdtek elé.
A tárgyaláson *Fábián Lajos* dr. elnökölt, köz-
vádó *Szokolczay Lajos*, védő *Keresztes Gyula*
dr. volt.

A tárgyalást ma az idő előrehaladottsága
miatt nem lehet befejezni, tehát holnap
folytatják.

§ **Rosszalásra ítelt végrehajtó.** Tévedésnek
lett áldozata *Ferenczy Bálint*, a fehérmegyei
Vál járásbírójának végrehajtója. Tavaly szeptem-
ber 2 án végrehajtást vezetett egy ottani
iparos ellen s a keltezést tévedésből szeptem-
ber 19-re tette. Ennek a tévedésnek nem lett
volna súlyos következménye, ha a lefoglalt in-
gók tulajnonosa igényperrel meg nem támadja
a végrehajtást. Az igénylő a foglalási jegyző-
könyvben levő dátumot vette alapul, de idő-
közben rájötték a tévedésre s kijavítva azt,
elutasították az igénylőt keresetével. A székes-
fehérvári törvényszék fegyelmi tanácsa *Feren-
czy Bálint* végrehajtót *feddésre* ítélte, nagymérvű
jöhíszeműségét vévén alapul. A budapesti kir.
tábla fegyelmi tanácsa ma *Oberschall Adolf* a
kir. tábla elnök indítványára egyuttal kimondta
a bíróság, hogy *Ferenczynek* az összes ez ügy-
ből kifolyó kártérítés és egyéb költségeket is
meg kell fizetni.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.

Budapest, február 28.

Debitőzsde. Buzakinálát mérsékelt, a vételkedv tartókodó. Szilárd irányzat mellett 22,000 métermázsa került forgalomba, 10 fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanevek közül rezs 5-10, tengeri 5 fillérrel drágább. Időjárás derült, szép.

Esbitőzsde. Berlin 4% magasabb.

Zárás 12 órakor:

Buza áprilsra	9.03—9.04
Buza októberre	8.7—8.74
Rozs áprilsra	7.10—7.11
Rozs októberre	6.95—7.—
Zab áprilsra	6.—6.01
Zab októberre	5.85—5.90
Tengeri májusra	5.58—5.59
Tengeri júliusra	5.62—5.63
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárás 5 órakor:

Buza áprilsra	9.07—9.08
Buza októberre	8.77—8.78
Rozs áprilsra	7.14—7.15
Rozs októberre	—
Zab áprilsra	5.94—5.95
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.61—5.62
Tengeri júliusra	—
Repce augusztusra	11.40—11.50

Zárás 5 órakor:

Ostrák hitelrészvény	621.50
Magyar hitelrészvény	732.—
Leszámitóbank részvény	449.—
Rima-Murányi vasmű részvény	446.—
Csizsák-magyar államvasúti részvény	621.50
Közúti vasút	575.—
Városi villamos vasút részvény	310.50

Szeszüzlet.

— Február 22. —

Mai jegyzésk: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szárított moslék 12:80—13:— korona mmázsánként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Február 22. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 116—117 fillérig; öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 120—122 fillérig; fiatal közép páronként 251—320 kilogramm terjedő sulyban 12—122 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 120—121 fillérig.
Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli sulyban 119—120 fillérig; közép páronként 240—260 kilogramm terjedő sulyban 118—119 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 116—117 fillérig.
Sertésüzlet: Február 19. napján volt készlet 19,287 darab, február 20. napján főlhajtott 405 darab, február 20. napján elszállított 457 darab, február 21. napján maradt készlet 19,235 darab.
A hizott sertésüzlet irányzata: Csöndes.

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Irtá: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Chelmsky Viktor.

(75)

(Folytatás.)

Késő délután donna Eliza megint ott ült a boltjában a himzűdrámájánál. Öregnek lészott ott, amin: meggörnyedve ült valamely törékeny ség, bágyadság sirt le róla. Nem a szokot donna Eliza volt ez, hanem valami szegény, megöredett, elhagyatott asszony.

Lustán húzta fel a tüt a szöveten keresztül s mikor ismét bele akarta szurni, alig bírta a szövet alá vinni. Alig tudta megakadályozni, hogy a könyel rá ne csurogjanak a himzűre s el ne rontsák.

Donna Elizának nehéz fájdalma volt. Ma vesztet e el Gaetanót örökre. Nem volt reménye többé, hogy viss anyerhesse.

A szentek az ellenségei pártjára szegődött k. Csodát tettek, hogy segítenek donna Micaelán. Senkisémet kételkedhetett rajta, hogy ami ma történt, csoda. Diamante szegény asszonyai nem álltak volna ott a piacon olyan csendesen s nem nézték volna el, hogy hogyan égnék el Frá Fe-Hce számai, ha csoda nem kötötte volna a nyelvüket.

S ez tette őt olyan szomoruvá. Ez, hogy még a jó szentek is donna Micaelán segítettek, aki ki nem állhatta donna Elizát.

Az ajósengő hirtelen megszólalt s donna Eliza csupán megszokásból felkelt. Donna Micaela jött. Jókedvű volt s fárt karokkal sietett donna Eliza elé. De donna Eliza elfordult. Nem tudott kezét fogni Micaelával.

Donna Micaela egészen el volt ragadtatva.

— Ah, donna Eliza, te segítettél a vasutamon! Mit szólnak ehhez? Hogyan köszönjem meg?

— Hagyd a köszönetet, sógorasszony!

— Donna Eliza!

— Ha a szentek vasutal ajándékoznak meg bennünket, ez nem azért történik, mert Diamantenak szüksége van rá, hanem azért, mert téged szeretnek!

Donna Micaela vissadöbbsent, most végre kezdte megérteni, hogy miért haragszik rá donna Eliza.

— Ha Gaetanó itthon volna — s donna Micaela a szivére szoritotta a kezét s kinosan sóhajtott, — ha Gaetanó itthon volna, nem tűrné, hogy ilyen kegyetlen légy hozzám!

— Gaetanó, Gaetanó, nem! —

— Nem, ezt nem tűrné! Ha haragszol is rám azért, hogy szerettem már akkor, mikor még a férjem élt, nem mernéd ezt mégsem a szememre hányni, ha ő, ha ő itthon volna.

Donna Eliza magásra huzta az szemöldökeit.

— Azt hiszed, rabirna, hogy hallgassak ilyen dolognál? — kérdezte s a hangja olyan csodálatosan zengett.

— De donna Eliza, — s Micaela egészen közel ment hozzá és sútozva beszélt. — Hisz lehetetlenség, teljes lehetetlenség nem szeretni őt! Olyan szép, te! S feltétlenül parancsol nekem és en úgy félek tőle. Meg kell engedned, hogy szeressen!

— Kell?

S donna Eliza lesütötte a szemét és kurtán, érdes hangon beszélt.

Donna Micaela egészen magán kívül lett.

— Engem szeret! — kiáltotta. — Nem Gionitát, hanem engemet! S nek d ugy kel l-ne velem bánnod, mint a leányoddal! Segíten d kellene rajtam, jónak k-llene lenned hozzám! E helyet mindenhol az uamba állsz. Kegyetlen vagy hozzám! Nem merek eljönni hozzád, hogy róla beszéljek! Hogy vágyódom utána, hogy dolgozom érte, azt még neked sem mondhatom el!

Donna Eliza nem hallgatta tovább. Micaela valóságos gyerek, fiatal, balga és reszketeg, mint egy kis madár szive. Azok közül való, akiket dajkálni kell. S Eliza odazárta a karjai közé.

— Ezt nem udtam! Édes, szegény, ostoba gyermekem, — szólt.

(Folytatása következik.)

NAPIREND.

Február 23. Kedd. Róm. kath. naptár: Dam. Péter. — Protestáns naptár: Dam. Péter — Görög-keleti naptár (február 10.): Karalamp. — A nap két óra 40 perckor, nyugszik 5 óra 15 perckor.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Ereklýmzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változóköny, hűvös, sok helyütt csapadék.

Február 23. Az aradi városi egyesületi és irodalmi szakosztályának fölölvásó-estélye délután 5 órakor (Váro ház.) — Az aradi polgári jótékony nözgyelet választmányi ülése délután 5 órakor (Megyeház.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-151. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szv. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.50
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsinig délután 2.04	Gyorsvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.19
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.40
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.50
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.08
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat éjjel 10.30
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonról sv. reg. 8.00
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat délelőtt 11.—
Gurahoncig sv. d. u. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sv. este 9.20

Motormenetek

Arad—Váresháztár és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel 8.04	Mezőhegyes felől reg. 6.49
Battonya felé d. u. 12.01	Battonya felől d. e. 11.30
Mezőhegyes felé este 5.29	Battonya felől d. u. 4.04

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg. 6.10	Kétegyháza felől d. e. 12.—
Kétegyháza felé d. u. 12.35	Kétegyháza felől este 6.08

IDEGENEK ARADON.

— Február 21. —

Fehér Kereszt szálloda. Ripper Károly utazó Bécs. — Grabner Bódog utazó Budapest. — Török Irma színművész Budapesten. — Adler Adolf utazó Budapest. — Reinhardt Ede utazó Bécs. — Kep-tich Ede utazó Bécs. — Wolf Sándor utazó Budapest. — Bilinszky Dénes birtokos. — Materka Romulusné magánzó. Agris. — Tieran Sándorné kereskedő Tótvarad. — Balta János plébános Beregszó. — Nestor Romulus lelkész Csanád. — Sziper György magánzó S. Szt. György. — Leiger Zsigmond utazó Bécs. — Munk Gyula utazó Budapest.

Központi szálloda. Tóthfalussy László mérnök Budapest. — Nagy József plébános Pankota. — Menzer Izsó utazó Temesvár. — Tóthfalusi Imre orvostanhallgató Budapest. — Erlich Gyula utazó Budapest. — Erdélyi Mihály tp. titkár Petrozsény. — Witenberger Antal kanonok Temesvár. — Nögun Károly ügyvéd Kőrösbánya. — Brády Attila kir. járásbíró Kőrösbánya. — Steiner Mór kereskedő Resica.

Nemzeti színház

Bérlet 138. sz. Páros.

Kedden, 1904. évi február hó 23 án:

Józsi.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irtá: Molnár Ferenc.

SZEMÉLYEK:

Sebő, ügyvéd	Marházi M.	Micl	Szilassy J.
Dr. Verpeleti	Bónis Lajos	Koller	Pólya C.
Csongrádi	Könyves J.	D. 121	—
Csongrádiné	Aranyósy J.	—	Liget V.
Lajos bácsi	Győre Alajos	Franci	Szabó Danl.
Tóthné	Gazdi A.	Az ózeres	Juhász S.
Attila	Juhai József.	Józsi	Zilahy Pall.
		Józsi dadája	Pajor Agnes.

Kezdete este 7 és fél órakor.

A legkiválóbb tan rok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegségeknél, légzőszervek hurotos bajainál, ugymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik.**

Emeli az étvágyat és a testnyalt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. Kellence szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— koronáért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alatti cséggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti-gyár Basel (Svájcz).

ARADI ELSŐ TAKARÉKPÉNZTÁR.

Hirdetmény.

Az aradi első takarékpénztár 1904. évi február hó 21-én tartott rendkívüli közgyűlése elhatározta, hogy részvénytőkéje 400 darab **1904. évi január hó 1-től fogva** osztalékra jogosult 600 k. névértékű új részvény kibocsátása által 480,000 koronáról 720,000 koronára felemeltessék és hogy ezek az új részvények a jelenlegi részvénybirtokosoknak átvételre felajánlatsanak.

E határozat alapján a **részvénybirtokosoknak** a fent említett 400 darab részvényt következő feltételek mellett átvételre felajánljuk:

1. A kibocsátandó részvényekre **részvényes** tarthat igényt, még pedig akképen, hogy minden lebélyegzés végett bemutatandó **két régi részvény** alapján **egy új részvényre**, **egy régi részvény** alapján pedig **egy fél részvénynek megfelelő részvény-utalványra** gyakorolható az elővételi jog.

2. A részvények, melyek alapján az elővételi jog gyakorolhatik, az intézetnél **felmutatandók** és az a körülmény, hogy az illető részvény alapján az elővételi jog érvényesített, **a részvény lebélyegzése által** (Elővételi jog gyakorolva 1904) állapítatik meg.

3. **Az elővételi jog 1904. évi február hó 22-től kezdve 1904. évi márczius hó 5-ig** bezárólag érvényesítendő. Az a részvényes, ki elővételi jogát e határidő alatt és az említett módon nem gyakorolja, elveszti e jogot.

Az ilyen módon netalán fennmaradó részvényekre a részvényesek illetőségükön felül és nem részvényesek is előjegyezhetnek, a kik között e részvények az igazgatóság által megállapítandó kulcs és módozatok szerint fognak felosztani.

4. Az átvételi árfolyan **2000 koronában**, — hozzáadva az ezen összeg után 1904. évi január hó 1-től a befizetésig járó 5% kamatot — állapítatik meg, melyből **600 korona** a részvénytőke, **1400 korona** pedig a tartalékalap gyarapítására fordítatik.

5. A befizetések következő határidőkben teljesítendőek:

1904. márczius 5-ig az elővételi jog gyakorlása alkalmával 500 korona és a fokozatos bélyegilleték

1904. márczius 31-ig 500 korona

„ április 30-ig 500 „

„ május 30-ig 500 „

és a befizetésig járó 5% kamat.

A részvényutalványokra a fenti összegek fele fizetendő.

A befizetések a kitűzött határidők előtt is teljesíthetők.

Minden az esedékesség napján nem teljesített befizetés után 6% késedelmi kamat fizetendő.

6. Az egyes befizetések ideiglenes elismervényen igazoltatnak. Az ideiglenes elismervények számai, melyekre az összes befizetések 1904. június 30-ig nem teljesítettek, egyik helybeli lapban háromszor közzé tétetnek. — 1904. július 31-én tul a késedelmes fizető elveszti az elővételi és előjegyzési jog gyakorlásával szerzett jogait és a már teljesített befizetések iránti igényeit, ez utóbbiak a tartalék alap javára fordítatnak s az igazgatóság jogosított az ezeknek megfelelő részvényeket szabad kézből értékesíteni.

7. Valamennyi részlet, valamint a kamatok és fokozatos bélyegilleték lefizetése után az ideiglenes elismervények új részvényekkel, illetőleg részvény-utalványokkal cseréltetnek fel.

8. **Az új részvények és részvényutalványok birtokosai 1904. év január hó 1-től kezdve az üzleteredményben, valamint a részvényeseket megillető összes jogokban a régi részvényesekkel egyenlően részt vesznek.**

9. A részvény-utalványokra eső osztalék kifizetése a részvény-utalvány felmutatása és lebélyegzése ellenében fog teljesíteni. Két részvényutalvány bármikor egy új részvényre cserélhető fel.

Arad, 1904. évi február 22-én.

542

Az Aradi Első Takarékpénztár Igazgatósága.

Minden fájdalom nélkül biztos hashajtó
szer az

ALVO tableta.

Az „Alvo“ az egyedüli biztos szer, melynek használatával rendszeresített állandó széketétel idéztetik elő. Mint gyomor-erősítő és gyomortisztító nélkülözhetlenné válik.

Kiváló tulajdonsága, hogy puha, a mi által nemcsak hogy a gyomorban könnyen és gyorsan feloldódik, hanem a kívánt hatás is sokkal gyorsabban következik be, mint ehhez hasonló készítményeknél.

Ize rendkívül kellemes és édes, gyermekek nagy előszeretettel veszik.

Minden doboz használati utasítással van ellátva.

Egy doboz ára 90 fillér.

Figyelmeztetés: Alvo tablettáink törvényesen védve vannak. — Utánzókat szigorúan büntetnek.

Kapható az egyedüli készítőnél:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertárában az „Isteni Gondviseléshez“

ARAD, Andrassy-tér 22, a megyeházzal szemben.

Van szerencsém a n. érdemi közönséget arról értesíteni, hogy eredeti csomagolásban oly

Csukamájolajat

hozok forgalomba, mely egy új eljárás szerint légritkított térben lesz a frissen fogott csukák májából, az erre a célra berendezett hajókban előállítva E

csukamájolaj

nagyban különbözik az árubeitől, világos-sárga és a lehetőségig szagtalan.

JAVALVA: Tüdő, mell és gégebajok, bőrbetegségek, görvélykór (serophula) ellen, valamint gyenge egyének, különösen gyermekeknek, mint vértisztító és javító.

Es a csukamájolaj könnyen resorbeálható, ezért gyermekek és gyenge egyének igen jól tűrik, miért is orvosi autoritások mint a test súlyát gyarapító és vértisztító legjobban ajánlják.

Egy üveg ára 2 korona.

Lakások, beteg- valamint gyermekszobák levegőjének tisztítására ajánlok

ozón fenyő illatot.

E fenyő illatból pár cseppet forró vízzel telt edénybe öntünk, mi által a levegő üde físsé lesz, akár csak a fenyves erdőké.

Egy adag 1 korona.

Szoba illatok: Rózsa, Rezeda, Orgona, Heliotrop, Viola, Gyöngyvirág.

Papier de Armenie

pompás és csodás illatu füstölő papir egy adag 40 fillér. — Illatszer-ek nagy választékban.

Gutori Földes Kelemen

gyógyszerész és vegyészeti laboratoriuma Aradon.

Telefon 111. szám.

121

APRÓ HIRDETESEK.**Eladó.**

A viztorony mellett egy új emeletes ház eladó. Bővebbet ott a háztulajdonosnál. 404

Egy jó házból való fiú

teljes ellátás mellett, fűszer és vegyes kereskedésünkben felvették. Weiszberger Sámuel utóda Gurahoncz. 518

Ügyvédjelölt,

dr. juris, ügyvédi irodában alkalmazást keres. Címét közli a kiadóhivatal. 534

Szakácsnő,

ki a házi kosztot jól főzi, ki elvállalja a kis mosást, ki tiszta és állandó, 20 korona havi fizetéssel márczius 1-re vidékre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 547

Egy három szobás

utczai lakás mellékhelyiségekkel május 1-től kiadó. Orczi-utca 19/b. szám. alatt. Bővebbet ugyanott. 487

22 éves intelligens leány

elárusítónői, pénztárosnői, házikisasszonyi, esetleg házvezetónői állást keres. Cím a kiadóban. 548

Diskrét uri barátinak

levele van a kiadóban Inestől. 544

Van szerencsénk ezennel közölni, hogy Aninal rudvasunk és Resiczai lemezeink

a hatóságilag bejegyzett

„Korona minőségi farkas” védjeggyel

vannak ellátva, mit figyelembe venni kérünk. 547

Szabadalmazott osztrák-magyar állam vasúttársaság magyar bányái, hutái és uradalmainak igazgatósága

Kriszta Nikodém

épület és diszmű bádogos.

Aradon, Kossuth-utca 21. szám

(ezembe az iskolával).

Elvállal minden az épület és diszmű bádogos szakmába vágó új és javítási munkákat. u. m. 453

horgony és domborműveket,

fürdő kádakat

konyha berendezések

elkészítését jutányos árak pontos kivitel mellett.

Weitzer János toll.

Doboza

kor. 40 fill.

Nikkelezett aczélből.

Kapható: **Ingusz L. és Fianál.** Telefon 517.

3520—1908. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A világi kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Vagalo Borlodán Kataim világi lakos végrehajthatónak, özvegy Vella Istvánné mint néhai Vella István örökösse világi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 160 korona tőkekövetelés és járulékaik iránt a világi kir. járásbíró területén lévő, Aradmegyében fekvő, a világi 9. számú telekkönyvben A. I. 1. és 5. sor (17—18.) és 5950. hrszám alatt felvett ingatlanokra az árverést 701 koronában ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1904. évi márczius hó 14-ik napján délelőtti 10 órakor alóli telekkönyvi hatóság hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron előlis eladatul fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 70 korona 10 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 428. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Világos, 1908. évi október hó 5-ik napján. A világi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

Aknay,
kir. járásbíró.

540

ALAPÍTTATOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt. Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 75

ALAPÍTTATOTT 1890.

21611—1904. szám.

Hirdetmény.

A mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok mezőgazdasági répaszeszgyáraiban előállított szeszből 1000 Hectoliter contingens finomított szesz kerül eladásra.

Felhivatnak tehát a venni szándékozik, hogy egy (1) koronás bélyeggel és az ajánlott szesz árának 10%-át tevő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlataikat a mezőhegyesi m. kir. állami ménésbirtok igazgatóságához 1904. évi márczius hó 11-én délelőtti 10 óráig nyujtsák be.

Az eladásra és átvételre vonatkozó közelebbi feltételek a gazdasági főigazgatónál (földmívelésügyi ministerium II. em. 80. sz. ajtó) és a mezőhegyesi ménésbirtok igazgatóságánál megtudhatók és kívánatra megküldetnek.

Budapesten, 1904. évi február hó.

541

M. kir. földmívelésügyi Minister.

Seiler Bertalan

paszományos és gombkötő üzlete

Weitzer János-u. 13. sz.

a főpostával szemben.

Ajánlja dus rakstrát mindentéle paszományos és gombkötő árakban, u. m. zsinór, gomb, rojtok, bojtok, selyem Ponponok és zsaniliákban.

Elvállal 526

minden e szakba vágó munkát, a legjutányosabb árak mellett.

M. kir. szabadalmazott

Tűzi fecskendők

és hozzávaló mindennemű tömiők (csövek)

Községeknél legalkalmasabb, mert homokos és sáros víz használatánál sem tagadják meg a szolgálatot, — a gép jó működésért 3 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű gumi csövek gyári árakon. A szivattyu hengerből a bor utolsó cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu nem romlik és a bort nem renthatja, a gépezet jó működéseért 3 évi jótállás, ingyen javítás.

K u t a k

a hozzávaló csövekkel gyári árba n

Hönig Frigyes

harangöntőnél 85

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogadatulnak.

A n. é. közönség figyelmébe.

Tisztelettel hozom a n. é. közönség tudomására, hogy

Andrássy-tér 17. sz. alatt létezett Hottinger Jánosné-féle

mosó és vasaló

intézetet

átvettem

és saját nevem alatt tovább vezetni fogom.

Kérem a n. é. közönséget az elődöm iránt tanusított pártfogását és bizalmát reám is átruházni sziveskedjék. 241

Tisztelettel

Czeglédi Mária.

Aki egy csésze jó teát óhajt élvezni, kérje mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját, és az az

INDRA TEA,

mely Chinának, Indiának és Ceylonnak legfinomabb tea keveréke. — Valódi osak eredeti osomagolásban.

Raktárakat a hirdető táblák mutatják.

Főraktár: **Fejér Gyula, Arad.**

Ezennel van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy

festészeti műtermem

Szabadság-tér 1. sz. a.

február 1-én megnyitom.

Tanulmányaim Arad, Budapest, Bécsben majd Breslau Berlin, Hannover, Frankfurt a/m. München és Zürichben tovább bővítettem.

Külföldi tartózkodásom alatt Berlinben az „I.-te Handwerke Schule” Zürichben pedig a „Kunst Gewerbe Schule”-nak voltam növendéke.

Készítek fénykép után kréta vagy olajfestményű arcképeket. Elvállalok különböző czimtblák festését, czimereket stb. Különlegességem a mai izlésnek megfelelő modern

üvegczimtblák

u. m. vésett, aetzelt, éjjel világító, természetesen feirakott diszitések, nemkülönben izléses mázólo munkák. 316

Ernyedetlen törekvésem seend gyors és pontos szolgálat úgy helyben mint vidékre mérsékelt árak mellett t. megrendelőimnek bizalmát kiérdemelni. Magam a n. é. közönség szives pártfogásába ajánlva maradok

Kiváló tisztelettel

Lenkey György,

szabóművész.

Tanulók felvétetnek.

Rendkívüli Czipőforgalom.**Porter Vilmos Nagy Áruháza****Arad, Szabadság-tér****tulzsufolt raktárkészlet**

miatt

páratlanul olcsón árusítja**Czipőit.**Ezen alkalmi vétel jelentékeny megtakarítás-
sal jár!

**Ha olcsó órákat,
arany- ezüstneműt és ékszertárgyakat
akar vásárolni, látogassa meg**

Deutsch Izidor**óras és ékszerüzletét****Arad, Templon-utcza, Minorita-palota.***Férfi órák 2 forinttól feljebb.**Női órák 3 forinttól feljebb.**14 kar. arany gyűrűk 1 frt 50 krtól
feljebb.**Ébresztő órák 1 frt 50 krtól feljebb.**Ezüst lánczok 1 frt 30 krtól feljebb.**Valódi 14 kar. tüz aranyozott lánczok
1 frt 50 krtól feljebb.***Ingaórák részletfizetésre bárkinek áremelés nélkül.****Tört arany-, ezüst-, zálogcédula készpénzért****a legmagasabb árban megvétetik vagy más új tárgyakra átcseréltetik.****Telefon 438.**

352